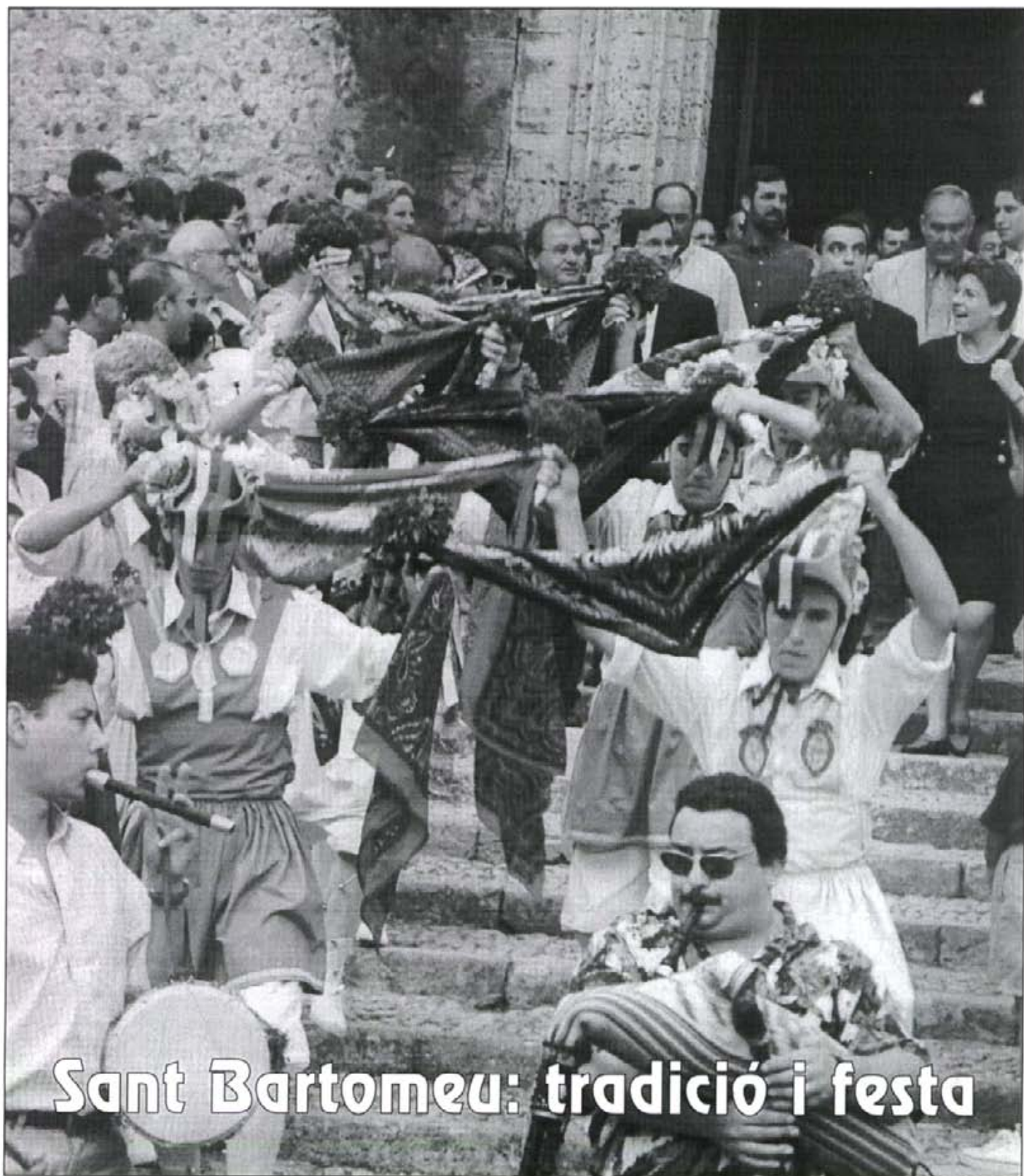

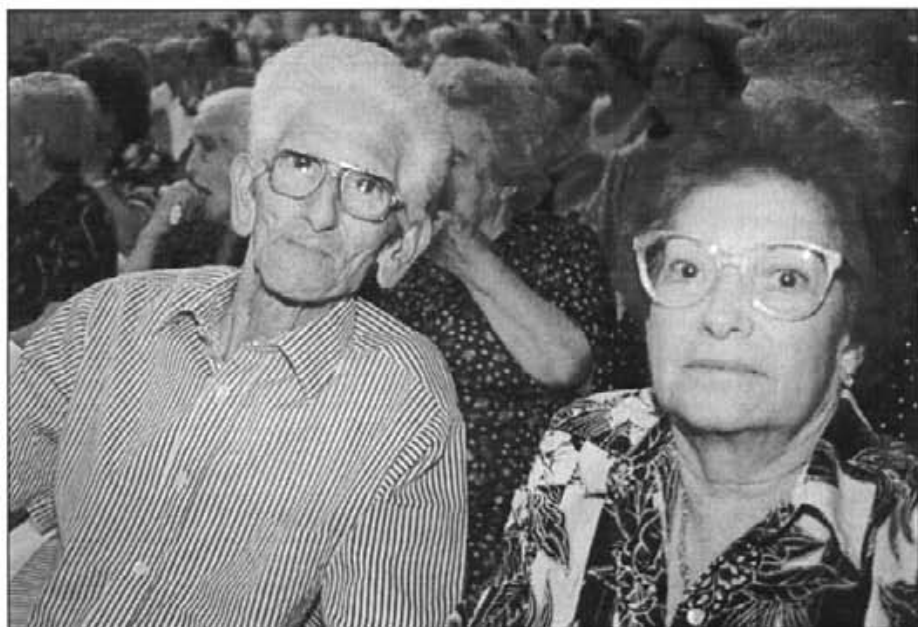
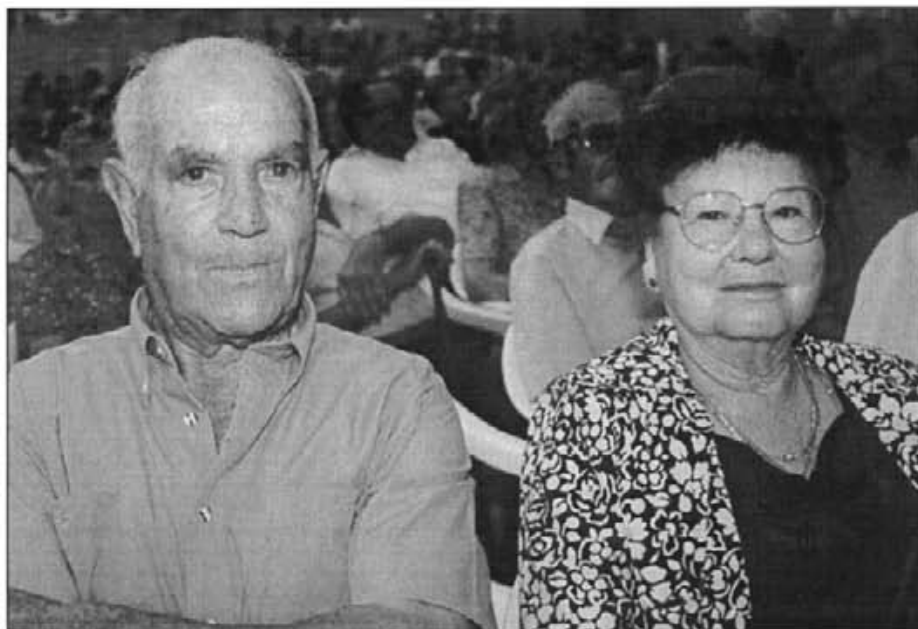
BONA PAU

PREMSA
CORTINA

Nº. 523 - Any XLIV - MONTUÏRI- SETEMBRE - 1996

Sant Bartomeu: tradició i festa

Dos matrimonis celebrats el mateix dia han arribat a les noces d'or

El primer que es va casar, a les 6 del matí de dia 2 de març de 1946 (a missa primera), fou Miquel Sastre Mayol "Xinet" amb Joana Aina Miralles Garau "Rustida". Han tengut dos fills, en Gaspar i na Bàrbara. En Miquel tota la vida féu de picapedrer. Es pot dir que sempre han viscut en el carrer del Pou del Rei.

L'altre matrimoni cinquantí (foto d'a baix) és el format per Joan Barceló Bauzá "Santjoaner" i Francisca Arbona Trobat. Fou a la missa de les set del matí. Ell va fer molts d'anys feina a la farinera de Can Domingo, fins que es va tancar. Després es dedicà a la construcció. Ella tota la vida ha fet de perruquera. Viuen en el carrer de Baix. Tengueren tres fills, Francesc, Antoni i Agnès.

ES GRAONS

Previsió

Moltes vegades ens perdem per manca de previsió, però aquesta vegada amb quasi un any d'antel·lació ja es prepara el "campus" per als nins i al·lots que se celebrarà el proper juliol. La venguda de l'ex-seleccionador nacional de bàsquet és tot un detall de previsió.

Inexplicable

Anys anteriors s'havien sentit públiques protestes perquè l'Ajuntament no convocava premis literaris exclusivament per als montuïrers. I enguany, que en va convocar per a Sant Bar-tomeu, sols se'n presentaren dos. Ni tan sols varen poder atorgar-se els tres premis que es donaven. És inexplicable la manca d'interès cultural entre la joventut.

BONA PAU Montuïri

Director: Onofre Arbona Miralles

Redactor en cap: Gabriel Gomila Jaume

Redactors i col·laboradors:

Joan Miralles i Monserrat, Catalina Sastre Pericàs, Mateu Rigo Bonet, Guillem Mas Miralles, Miquel Martorell Arbona, Gaspar Socias Mora, Antoni Mateu Socias, Onofre Torres Ramis, Melcior Nicolau Jaume, Antoni Mesquida Llinàs, Joan A. Payeras Ramonell, Joan Barceló Cerdà, i Catalina Barceló Mayol.

Administració: Martí Ferrer Sampol
C/ Es Pujol, 5 - 07230 Montuïri - Tlf. 64 66 93

Imprimeix: Tirrena, S.A. Manacor

Depòsit legal: PM 133 - 1958

Nota: Les opinions aparegudes en els articles firmats, sols són atribuïbles als seus autors.

Previsió de torrentades

A fi de solucionar els problemes de pedres i fang que en dies de torrentada passen pel costat de les Escoles i per la mateixa carretera de Sant Joan, l'Ajuntament preveu canalitzar l'aigua per un torrent o una xarxa de canals.

Ajudes esportives

Les nines de Montuïri que juguen al bàsquet s'han mobilitzat per aconseguir a través de la pressió, la col·laboració del Consistori. Es queixen que sols se subvencionava el futbol. Sembla que l'Ajuntament, mitjançant l'AMPA, firmarà un conveni per subvencionar-lo.

Dos dits de seny

Infelicitat conjugal

A les pàgines dels grans setmanaris d'avui en dia generalment hi trobam multitud de fotografies d'esposos que o bé se separen o ja viuen separats. Un o els dos han faltat. La infidelitat conjugal és la nota dominant.

Però altres vegades no han arribat a aquest extrem. Dins el matrimoni hi ha una vulgaritat exagerada, una frivolitat sense límits, un fàstic i un avorriment intolerables, una infelicitat que no és sofridora. Es pot dir que ens trobam davant unes vides superficials, uns sers buits, una existència sense sentit. Dins aquest ambient cal preguntar-se: "És possible ésser i viure feliços en aquest matrimoni?"

Llavors, a vegades, un i altre intenten cercar la felicitat fora del matrimoni i sols la troben esporàdicament. Són uns infeliços perquè els seus desitjos van equivocats.

A vegades un o els dos s'estroneja dins sí mateix i viuen oficialment units però realment separats dins la mateixa llar.

En aquests casos es fa precís que un i altre se sentin responsables d'aquesta situació. I si el fet transcendeix, la gent murmura perquè, diuen, "aquest matrimoni no va bé", o "no s'entenen", "donen llàstima"... i tot degut que cada un no reconeix les seves mancances, allò que fa que no hi hagi unitat dins el matrimoni. Cadascú viu pel seu compte.

En un moment donat, si és que encara hi ha solució (que moltes vegades n'hi ha), caldria tenir el seny de les persones madures o íntegres per reconciliar-se, reconèixer un davant l'altre els seus defectes o la postura equivocada que va conduir a la desavenença o allunyament. I refer-se.

Salomó

Sense Cossiers no hi hauria festa

Participació i protagonisme

Han passat les festes patronals i una vegada més la majoria de montuïrers, per no dir tots, de qualque manera hem participat a un o a molts dels actes organitzats amb motiu de Sant Bartomeu.

És cert que no totes les activitats programades anaven dirigides a tot el públic, ja que unes eren per als nins, altres per als joves i la majoria per a persones de totes les edats, sense cap classe de distinció.

Ara bé, on el protagonisme del poble es va manifestar d'una manera més palpable fou el dissabte de Sant Bartomeu a partir de les set de l'horabaixa, hora en què tothom, amb motiu de la sortida i actuació dels Cossiers, es va sentir intèrpret del paper que com a montuïrer li tocava representar. Quan aquell aire joïós amarat pels sons festius de la flauta i el tamborí impregnava tot el poble, la gent se sentia més montuïrera i gojosa de desenvolupar un determinat personatge dins la contextura del poble que li serví de bressol. Era quan el mateixos Cossiers ballaven les antiquíssimes danses que tant bé i amb tanta pulcritud estaven oferint.

Aquells moments foren –com ja ve succeint any rera any– eminentment i íntimament personals, de tots els montuïrers, i que sols poden experimentar els qui se senten participants i protagonistes, no sols de la festa, sinó de la mateixa essència montuïrera. Aquí els montuïrers no són simples espectadors, sinó els vertaders actors de la manifestació més consubstancial del nostre poble.

Córrer davant o darrera del dimoni, presenciar les danses dels Cossiers, esperar la seva venguda, contemplar i comentar fins a les més petites incidències... és el suc que xopa la festa i amera l'esperit gojós dels vertaders montuïrers.

Les altres manifestacions vénen a ser l'acompanyament. Ofici, completes, música, revetla, rodelles, berbenes, corregudes... no són més que el complement que ompl els dies de gaubança i que integren les festes. És per això que se sent a dir, sobretot a la gent d'edat que ja ha viscut molts de "Sants Bartomeus": *Sense Cossiers no hi hauria festa*.

O. Arbona

"Sense Cossiers no hi hauria festa"

No en sé i no en sabem

Escales amunt i escales avall, els grans conduïen irremissiblement a un piset diminut dins el marc grandios de Barcelona. I va esser en aquest piset estibat d'estudiants de vida alegre i bohèmia on s'hi instal·là un dia. El nou inquilí resultà esser feixuc, pesat i molt renouer i tot d'una els meus companys exigiren, sense contemplacions, que romangués a la meua habitació. Una habitació petitíssima, quasi de jugueta, on només hi cabien el meu llit i un armari. No sé on vaig posar l'armari, però dins aquell compartimentet esquifit d'aquell piset diminut, el nouvingut s'hi acomodà definitivament, juntament amb mi i el meu llit.

I dins aquella petita estança vaig intentar ordenar una de les passions més efervescentes i desfermades. La col·laboració del meu company n'era imprescindible. Tot el dia el tocava i el tocava i ja no podia pensar en altra cosa. No el deixava ni respirar i ell aguantava les meves investides de principiant, desordenades i primitives, amb una paciència infinita. Els estudis d'enginyeria tècnica que cursava a l'escola industrial es començaren a ressentir i la meua relació amb ell arribà a esser obsessiva, malaltissa i immetòdica. Fins i tot, vaig abandonar les monòtones i avorrides escales del primer curs de piano per dedicar-me a mal interpretar passatges musicals que m'interessaven i em deixondien. Una de les peces que més m'agradava era la marxa fúnebre de'n Chopin. Aquest fragment de la famosa sonata del músic polonès expressa de forma rotunda, turmentada i dolorosa el drama de la mort. Repetia una i altra vegada, de nit i de dia, les notes senzilles i solemnes de la marxa que queien compassades, com la serena a trenc d'alba, damunt les silencioses tombes. Respirava contínuament la cadència lúgubre de la melodia i olorava el somriure, sempre còmic, d'una mort idíl·lica. Un dia, mentre interpretava apassionadament la magnífica obra de l'amant de na George Sand, tocaren repetitívament a la porta. Era la veïnada de baix, anava ben remolesta i em va suplicar de forma categòrica i contundent que deixàs de tocar el piano. Pobret! Quin turment! Tenia el seu home molt malalt, a punt de morir i aquella marxa

fúnebre que sonava quasi tot el temps li angoixava encara més els darrers alens de la vida.

El piano va sortir disparat per la finestra. Encara record com els empleats de l'empresa de lloguer el baixaren penjat per una corda enmig del trànsit i les corregudes de la industriosa capital catalana. Amb ell se'n va anar tota possibilitat d'estudiar-lo amb rigor i disciplina i ara no en sé, només el resquill i de mala manera. No en sé i reconec les meves limitacions. Musicalment som un ignorant però no me lleveu els bons moments que he passat fent música, encara que de forma superficial.

També vaig passar uns bons moments, una bona vetllada, escoltant els *no en sabem*. Em va agradar sentir les cançons originals i creatives d'aquests quatre joves montuïers que demostraren enmig de plaça tenir força i energia per engrescar i connectar amb un públic lògicament jove. Sí, ja sé que les lletres són fortes i que per ventura el context no era l'adequat, però consider que l'expressivitat, el ritme, la il·lusió i la gràcia d'aquests al·lots foren capaços de convertir una cosa que en fred podria esser grossera i de mal gust en art. I aquest és el gran mèrit dels artistes.

Que els joves donen mala vida? Ja ho sabem. Al cap i a la fi és la seva feina.

Sa talaia d'en Rubí

S'ACUDIT DE S'ESPARDENYARET

– Vos, padrinet, quan fèieu de fuster, fèieu taules "d'Ajuliaenea"?

– No, Felipet, les feia d'alzina o de noguer; segur que eren més fortes i "conòmiques" que les que em dius.

OMEGA

Moments estelars

AGENT OFICIAL

Joyeria Fermin

MANAGOR-PORTO CRISTO-GALA MILLOR

Als XXV anys del primer homenatge a la vellesa

Els montuïrers gaudeixen d'honar les persones majors

El I Homenatge a la Vellesa a Montuïri tengué lloc el diumenge 22 d'agost de 1971. S'han complit, per tant, els 25 anys d'aquella data. Ara bé, durant un bon grapat d'anys aquest homenatge no ha tengué lloc. Per tant, segons les nostres dades, sols se n'han celebrat catorze (anys 1971, 72, 73, 74, 75, 76, 87, 88, 91, 92, 93, 94, 95 i 96) i no tots en anys successius. El que sí és cert que els sis darrers anys (a partir de 1991) han estat consecutius com també ho havien estat els sis primers. Com igualment cal esmentar que durant les tres darreres edicions s'ha retut homenatge a les parelles que compleixen les nocces d'or en el transcurs del mateix any.

Enguany han estat 145 les persones majors de 80 anys a qui se'ls ha homenatjat. D'elles 44 són homes i 101, dones. Com es pot destriar el nombre de dones supera en més del doble als d'homes.

Una altra dada significativa és que quan es va celebrar el I Homenatge a la Vellesa —any 1971— sols eren aleshores 69 les persones de la vila que sobrepasaven els 80 anys. En canvi enguany foren 145. Fet que posa de relleu que en un quart de segle la població anciana de Montuïri ha augmentat el 210 per cent i el nombre de veïns de Montuïri no ha variat gaire.

EL I HOMENATGE

Els actes del primer homenatge celebrat el 1971 començaren a les 9 del matí. En aquesta hora els homenatjats es concentraren a l'església. El rector Guillem Rigo va celebrar la missa i va dedicar preferentment l'homilia al que suposava aquest homenatge i a les mateixes persones d'edat. Durant la missa el cor parroquial va estrenar l'"Himne de l'alegria" que el cantant Miquel Rios havia popularitzat durant el anys setanta.

Acabada la celebració religiosa els homenatjats es traslladaren a la Plaça Major on el qui aleshores era delegat de la Caixa de Pensions, Joan Mateu, féu la presentació de l'acte enaltint els seus significat i transcendència. Tot seguit un grup de joves va oferir un berenar als ancians allà congregats, mentrestant la banda de música va interpretar diferents peces del seu repertori (moment

Asseguts a Plaça, els vuitantins de Montuïri gaudiren de l'homenatge que en el seu honor se celebrà l'horabaixa del passat 18 d'agost

que oferírem a la foto que publicarem el mes passat, pàg. 5). També ballaren els Cossiers en el seu honor, si bé els més sonats aplaudiments foren per a la parella de norantins que va ballar un bolero amenitzat per la banda.

Els més vells, Gabriel Cerdà Miralles "Badia", de 94 anys, i Catalina Garau Gomila "Rustida", de 93, foren obsequiats amb sengles rams de flors per un nin i una nina vestits de pagesos. Aquí cal recordar que l'amo en Biel "Badia" sis anys després va arribar als 100 anys i el poble li va retre un emocionat homenatge.

Aleshores era batle de Montuïri Gaspar Oliver el qual va clausurar l'acte, tot després que els components del Patronat de la Vellesa haguessin entregat obsequis als vuitantins del poble. En el seu parlament, el batle volgué deixar fonamentades unes bases perquè en anys successius s'anàs celebrant cada any aquesta simpàtica festa a les persones que amb la seva abnegació i treball fan possible que la joventut d'avui disposi d'uns horitzons de vida molt més còmodes que els que varen tenir ells.

Fins i tot el batle es va referir al Govern d'aquell temps, indicant que "avui en dia, amb les aportacions que ofereix l'Estat, s'ha creat un clima d'humanitat que els fa participants de la matei-

xa societat i el que és més important, amb una autonomia que quasi no necessita l'ajuda dels seus fills i pot disposar d'una pensió, incompleta si voleu, però amb els recursos per poder satisfer les seves necessitats".

Aquell I Homenatge a la Vellesa "fou una jornada —dèiem des de *Bona Pau*— en la què es va conquerir la consciència popular cap a la vellesa, es va infondre en el desig de la gent una estimació i respecte cap a les persones d'edat, especialment a les de condició més humil; es va realitzar, sobretot, una obra de caritat i es va proporcionar una agradable convivència als qui més són mereixedors de l'estimació i respecte del nostre poble". Com també auguràvem perquè aquell I Homenatge tengués continuïtat en els anys vinents.

* * *

Els actes d'enguany foren semblants als d'anys anteriors. A les 7 de l'horabaixa, missa a l'església. Cantà la coral. Després a plaça parlà el batle, ballà per als homenatjats un grup de pagesos, s'entregaren plaques als qui complien les nocces d'or matrimonials i rams de flors als home i dona de més edat. A tots els vuitantins se'ls oferí una capsa de galetes i a les dones, a més, una flor.

B. Gomila
O. Arbona

Carta oberta Sobre Sor Fausta

Estimats lectors de *Bona Pau*:

Em dirigesc a vosaltres pensant que tot el que és bo mereix ésser conegut i per això us vull mostrar aquesta fotografia de Sor Fausta, perquè els qui no tenguéreu la sort de conèixer-la, pugueu veure com era; una monja senzilla, amable i molt humil. Feia tants de favors com li eren possibles; favors tan grans que econòmicament no hagués pogut pagar ningú, i ella els feia gratis i demanava que no diguessin a ningú el favor rebut. De això jo en som testimoni. Trob que en 36 anys que fa que és morta ja és hora de rompre aquest llarg silenci i donar a conèixer les seves moltes virtuts.

Per tant, deman a tots els qui de qualque manera varen rebre els seus favors, rompin ja el silenci que ella els va imposar durant la seva vida. Per la seva humilitat, tot quan feia ho atribuïa a la gràcia de Déu, dient que ella no era més que l'instrument del que Déu se servia per fer arribar la seva gràcia als necessitats.

Jo trob que tanta humilitat mereix que nosaltres, que hem rebut els seus favors, fassem el possible per donar-la a conèixer, escrivint i publicant el que sabem d'ella, com un petit agraïment.

Antònia Adrover

Els premis literaris i d'investigació

El jurat qualificador del V Concurs de Conte Curt, d'enguany, com també del I Juvenil per a montuïrers, va acordar declarar desert el primer premi d'un i altre per manca d'altura literària.

El segon premi del V Concurs fou atorgat a Felip Munar i Munar, de Lloret, amb l'obra "Això era i no era", qui també ja havia estat guanyador del segon de l'any passat. El tercer premi tampoc pogué atorgar-se ja que el concursant a qui prèviament se li havia concedit no complia les bases, tota vegada que va

presentar més d'una obra.

El segon i tercer premis del I Concurs juvenil per a montuïrers foren atorgats respectivament a Joan Barceló i Cerdà per la seva obra "Un cor amb ales", i a Joan Socias i Fiol pel treball "No hi ha temps que no torn".

La beca d'investigació fou concedida ex-aequo als dos projectes que duen per títol "Montuïri i el seu entorn - Segles XIII i XIV" i "Presència de Montuïri en la premsa popular del vuit-cents" dels quals en són autors respectivament Catalina Verger i Ferrer,

Felip Munar guanyà el 2° premi de Montuïri, i Gabriel Juan i Galmés, de Manacor.

El jurat qualificador dels tres concursos estava compost per Joan Miralles i Monserrat, Onofre Arbona i Miralles, Gabriel Gomila i Jaume, Antoni Mateu i Socias i Guillem Mas i Miralles.

Poema

Qui és Déu?

Podria l'home més savi del món, dir-nos com és Déu?

Si ets cristià i a Déu no coneix, com tu molts n'hi ha i no són beneïts.

Com conèixer Déu? l'home tan petit; dins el cervell meu no hi cap l'infinit.

Qui és Déu voldria entendre ben clar, per si algun dia d'Ell volgués parlar.

Som poqueta cosa per parlar de Déu, jo som com la rosa tapada de neu.

Si tu te la imagines com ella estarà? Com tindrà les fulles quan la neu caurà?

Com ella jo som, mustia i ruada, però a Déu encantada tenc a dins mon cor.

A dir qui és Déu ni el més savi gosa, perquè el saber seu és tan poca cosa, com la pobre rosa que està baix la neu.

Antònia Adrover

SIAC

**EL CAMÍ MÉS CURT
PER A TOT EL QUE VOLS SABER
SOBRE L'ADMINISTRACIÓ**

900 321 321

**EL TELÈFON
AMB RESPOSTES**

INFORMACIÓ ADMINISTRATIVA:
- Conselleries, entitats autònomes i empreses públiques dependents del Govern.
- Consells Insulars.
- Ajuntaments de les Illes Balears.
- Administració Perifèrica de l'Estat.

INFORMACIÓ JURÍDICA:
- Normativa de la CAIB
- Normativa de l'Estat.
- Normativa de les altres CCAA
- Normativa de la CE
**SUGGERÈNCIES
RECLAMACIONS**

*Servei d'Informació i Atenció al Ciutadà
Vice-presidència del Govern Balear*

Conselleria de Governació del Govern Balear

ES 'HO DIT QUE?

... una altra vegada s'emprà un concert de sa banda de música com a motiu per jugar es nins. Dia 15 era tant es renou que feien que hi havia motiu perquè sa banda s'aixecàs i se n'anàs. S'al·loteria no s'aturava de cridar. I es pares aliens al que passava.

... sa gent es queixava que en es concerts des dies 15 i 17 no hi hagués cadires perquè paguessin seure es qui escoltaven tant sa banda com es conjunts.

... an es Torneig de sa Llum d'enguany hi assistí molt poca gent de Montuiri. Sols hi hagué un grapat de montuïrers es dia de sa presentació.

... molta gent ignorava quin dia era es de sa inauguració des Torneig de sa Llum, ja que no es veia gens de propaganda per dins es poble. Fa temps això no passava.

... si per massa quantitat de gent es pregó de festes es fa dins l'església, on es faran ses misses? En es saló d'actes?

... per devers es futbol hi ha directius que tenen ses idees equivocades del que és fer poble, segons qualque comentari.

... llàstima des mal temps des dia de Sant Bartomeu horabaixa, ja que sa festa des nins va esser molt bona. No així s'espectacle de s'acabament des darrer dia, ja que sa gent badallava.

... pes corredors locals va molt bé sa contra-rellotge que fan... i així surten ses "marxes" de ses festes.

... es batle va dictar una ordre prohibint an es conjunt "No en sabem" de tornar tocar a Montuiri mai més, per tant dolents com són i de tant desvergonyits com canten.

... qualcú d'edat es va queixar

Que hi estava de contenta sa joveña es dissabte de Sant Bartomeu!

des pins que col·locaren enguany per Sant Bartomeu. Considerava que en posaren pocs i magres. "Altre temps -deia- en posaven més i més gruixats".

... ses joies de ses corregudes a peu tradicionalment es presentaven fermades a una canya. Enguany no se n'hi va veure cap. I això que a Montuiri hi ha bons canyars.

... si se festes son deficitàries, per què no es cobra una entrada al externs per venir es dissabte de Sant Bartomeu? Podria ser un bon negoci per a s'Ajuntament.

... tan poc va agradar s'espectacle de fi de festes d'enguany que se senti qui digué: "Mos podrien pagar a noltros per aguantar la feta".

... després de més de dos mesos d'haver acabat ses obres en es Moli des Fraret, encara no s'hi ha fet res. Segurament prest veurem qualque cosa.

... quan s'aturaran es desastres de sa gent incontrolada? Ja són massa se vegades que sembla que no hi ha ordre ni concert.

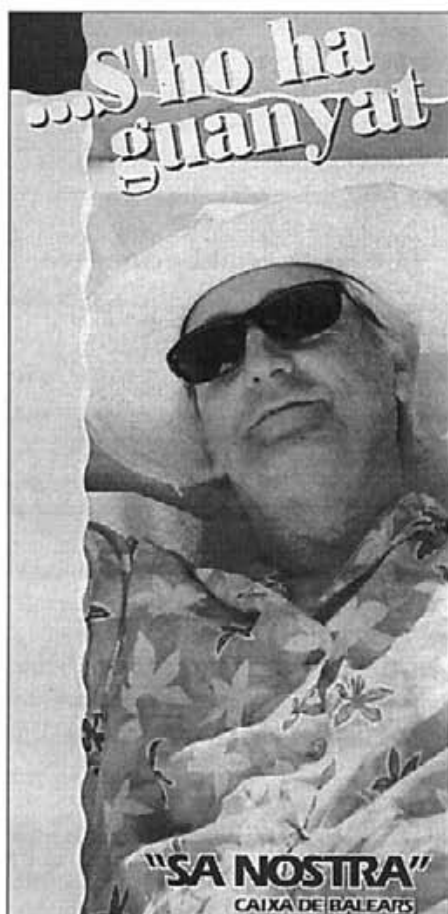
... qualcú ha arribat a dir que una direcció prohibida (a Montuiri) serveix per anar contra direcció. Seria necessari que prest hi posassin remei seriosament abans que

lamentar accidents i desgràcies personals.

... ja són moltes ses dones que s'han romput es tacons damunt es graons. I encara n'hi haurà més si es torben a arreglar-los. Déu faci que no hi hagi desgràcies més lamentables!

En Xerrim

L'Ajuntament informa

Les casetes llogades a fora vila abonaran contribucions especials

D'un temps a aquesta part de cada dia són més les casetes de fora vila que estan llogades a gent externa, sobretot de Ciutat. Ara bé, aquest fet ve suposant uns ingressos més o manco considerables als propietaris, però moltes vegades els llogaters o els seus fills o els convidats envaeixen propietats d'altri on en considerables ocasions hi causen desperfectes o s'apropien de fruites o hortalitxes o molesten els propietaris. Degut a això han arribat a l'Ajuntament protestes dels veïnats pels nombrosos robatoris i pels excessos que es vénen produint.

A fi d'aturar la contínua proliferació de tants de llogaters incontrolats, l'Ajuntament està disposat a elaborar un cens d'aquestes casetes, per a la qual cosa ha comanat als serveis jurídics del mateix Ajuntament la fórmula que reguli el lloguer de les casetes de fora vila.

D'aquesta manera en haver d'abonar una contribució bastant elevada és molt possible que disminuesqui el nombre de casetes llogades, i per altra part, en haver d'augmentar el preu del lloguer degut a la contribució, els qui vinguin possiblement sien persones més educades i els danys ocasionats a tercers, disminuesquin.

Festes de Sant Bartomeu

D'entre els actes programats per enguany cal resaltar els següents:

Actes tradicionals: La sortida dels Cossiers, ja que no es recoda haver vist mai tanta gent com enguany.

Actes culturals: El Concurs de Conte Curt, Conte Curt Juvenil i II Setmana Fotogràfica.

Actes esportius: La II Contra-rellotge ciclista, la qual va reunir un grup molt nombrós de participants i espectadors.

Actes lúdics: La berbena de dia 23 fou un esdeveniment musical de qualitat seguit per molta de gent, i la comèdia "Un marit per a la meva dona".

Destrossa incontrolada

Les festes de Sant Bartomeu que enguany havien acabat bé es veren pertor-

Amb les autoritats locals presidiren l'ofici de Sant Bartomeu un bon nombre d'autonòmiques i la Delegada del Govern

bades unes hores després de l'amollada de la traca final, per un grup de joves de la vila que per plaça començaren a rompre botelles de vidre i fer malbé un bon nombre de cadires que el públic havia emprat hores abans. Diferents botelles foren llançades a la caseta de la torrera. El batle fou cridat, s'aixecà i anà a aturar aquell desordre.

És trist que alguns joves montuïrers facin aquesta destrossa i malfraig, precisament en el seu poble.

Despatx del batle

Com tothom sap, el batle, Joan Antoni Ramonell, fou nomenat Director General de Transports de la Conselleria de Foment del Govern Balear, càrrec que alterna amb el de batle de Montuïri.

En haver-se fet càrrec de dita Direcció General i a fi de concienciar-se de la nova tasca que també ha de desenvolupar, hi va dedicar més temps en un principi, però a partir d'ara, diàriament, de les 8 a les 9 del matí, els dimecres de les 12 a les 2 i quasi tots dies a l'horabaixa, se'l podrà trobar al seu despatx de la Casa de la Vila.

Continuarà l'asfaltat

A fi de continuar fins a acabar l'asfaltat dels carrers de la vila que encara manquen i corresponents a la segona i

tercera fase, ja s'han adjudicat les obres per un import de 24 milions de pessetes a l'empresa "Construccions Melcior Mascaró".

Obres a les Escoles

Una representació de l'Ajuntament de Montuïri el mes passat va visitar el Director Provincial del Ministeri d'Educació i Ciència per tal de parlar de les deficiències en l'estructura de l'edifici del Col·legi Públic i el seu corresponent adob. La reunió fou beneficiosa, ja que el Director Provincial del MEC es va comprometre a arreglar tot d'una les mancances detectades.

L'Ajuntament, per la seva part, iniciarà prest les obres d'arranjament del pati i diferents adobs que li pertoquen, per un valor de cinc milions de pessetes.

Continuam sense secretari

Començam un nou curs i l'Ajuntament continua sense secretari titular degut que en el darrer concurs per cobrir la plaça cap concursant va obtenir la puntuació suficient.

L'any que ve es tornarà convocar, si bé actualment i pel que fa al funcionament de les oficines municipals i la burocràcia en general, la gestió s'ha de considerar com a correcta.

Les festes de Sant Bartomeu de cada any es distingeixen més per la notable participació de gent de la vila i externa

Si hem de posar un qualificatiu a les festes de Sant Bartomeu d'enguany direm que es distingiren per la gran quantitat de gent, tant de Montuïri com externs, que va participar als actes programats. I d'entre ells sobresortí la sortida i ball dels Cossiers el dissabte de Sant Bartomeu. Entre les 7 i les 10 de l'horabaixa quasi era impossible circular per plaça i els seus contorns. Com va gaudir la jove de córrer davant el dimoni!

Els actes programats es desenvoluparen amb normalitat, uns amb més acceptació que els altres, però tots, en general, es veren molt concorreguts.

Cal afegir que a l'ofici, a més de les autoritats locals hi vérem Catalina Cirer, Delegada del Govern, Joan Verger, Conseller de Foment, Francesc Fiol, Conseller de Sanitat i Pere Sampol, Vicepresident del CIM.

El doctor Beltran dins l'església pronuncià el pregó de festes. Era dia 15

Projecció de diapositives

Dia 8 en el Local Jove el funcionari de la Funció Pública del Govern Balear, Bernat Ramis, va projectar dos interessants blocs de diapositives: un sobre aucells autòctons de les Balears i l'altre damunt orquídies. Moltes d'aquestes darreres havien estat captades a Montuïri.

Els concursos de les festes

Abans cal dir que tant el primer premi del V Concurs de Conte Curt com el primer del de juvenils per a montuïrers enguany foren declarats deserts pel jurat, per manca de qualitat. El segon del V Concurs de Conte Curt fou per al mateix de l'any passat, Felip Munar Munar de Lloret i el tercer no es pogué concedir perquè el seu autor incomplia les bases.

Joan Barceló Cerdà i Joan Socias Fiol guanyaren el 2° i 3° respectivament dels juvenils.

Catalina Verger Ferrer i Gabriel Juan Galmés (de Manacor), obtingueren el d'investigació, ex-aequo.

Els tres primers premis del concurs fotogràfic, amb 22 participants, foren concedits: 1°, Jaume Martorell Fullana, 2°, José M. Valentín Garau, i 3°, Baltasar Servera.

Era el darrer ball dels Cossiers, "Es Mercansó", dins la sala d'actes de la casa de la vila. Allà, però, sols davant les autoritats

Accident

Ja han estat varis els accidents ocasionats en el cap de cantó dels carrers Emili Pou i Ramon Llull. El darrer fou el passat 25 d'agost devers les 6 del matí quan un cotxe que venia des del carrer R. Llull volia travessar el d'E. Pou. No féu l'"stop" i va xocar amb un que procedent de Palma es dirigia a Sant Joan. No hi hagué víctimes greus, però varen ha-

ver d'intervenir dos cotxes grua i una ambulància. S'hauria de posar remei pel perill d'aquesta cantonada.

Final del cursset de natació

Dia 30 a la piscina municipal s'entregaren els corresponents diplomes als participants en els curssets de natació celebrats durant aquest estiu. Es pot dir que tots en reberen.

*La natura
és la nostra millor herència.
Conservem-la*

El futur que llegarem als nostres hereus depèn de com conservem la natura. Perquè aquesta natura serà seva més endavant. I per conservar-la

hem d'aprendre a tractar-la correctament. Conèixer bé les nostres Illes Balears, la seva

riquesa històrica i etnogràfica, la gran diversitat geològica i geogràfica dels seus paisatges, les peculiaritats de la flora i la fauna, és conèixer el valor d'uns espais naturals únics que hem de cuidar i respectar per garantir el futur de tots.

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Agricultura i Pesca

Joan Barceló Cerdà i Joan Socias Fiol, guardonats en el I Concurs Juvenil de Conte Curt Sant Bartomeu '96

Dos varen esser els premiats en el I Concurs Juvenil de Conte Curt Sant Bartomeu per a montuïers menors de 25 anys convocat enguany. Ells són en Joan Barceló Cerdà amb el conte "Un cor amb ales", i en Joan Socias Fiol amb l'obra "No hi ha temps que no torn", guardonats amb el segon i tercer premi respectivament, ja que el primer fou declarat desert.

Joan Barceló Cerdà

Joan Socias Fiol

Llucmajor, concretament a la branca de lletres, i té 18 anys.

– Era el primer pic que et presentaves a un concurs literari?

– Sí; l'any passat, però, ja havia pensat presentar-m'hi. Vaig començar un conte, però finalment no vaig entregar-lo. Enguany es pot dir que ha estat el meu debut. Et diré, però, que escriure m'agrada molt, i ho faig freqüentment. Basta dir que quan no tenc res que fer m'assec davant l'ordinador i escric. A vegades són dois, però ho faig.

– Quin fou el motiu que t'impulsà a participar, Joan?

– Diré la veritat. Foren els meus pares. Ja tenia el conte escrit, però trobava que no tenia el suficient nivell com per presentar-lo al concurs. Finalment ho vaig fer.

– Conta'ns un poc l'argument del conte, Joan.

– El conte narra com una al·lota alemanya vol conèixer i retrobar-se amb els seus orígens. Tot comença a un poble, Llebritx, situat ben enmig d'una illa mediterrània. Aquest poble està en conflicte, on hi ha el que anomenen conflicte de la llengua. Per aquest motiu un matrimoni s'exilia a Alemanya i s'hi estableix. Allà, para un negoci de restauració en menjars i plats típics de la seva terra original; però un bon dia i al cap de molt de temps una néta d'aquesta parella exiliada decideix tornar a la terra dels seus padrins, concretament a Llebritx. I el que succeeix és que aquesta troba el poble dels seus padrins tal com era abans de la guerra; no havia canviat. D'aquí el títol de l'obra, "No hi ha temps que no torn". El mateix títol fa al·lusió a l'argument del conte.

– Per què és una història fictícia o narra un fet real?

– L'obra en sí és una història irreal, o sigui fictícia, però té certes connotacions relacionades amb la realitat. Vol esser una crítica a certes institucions que deixen de costat o a un segon nivell els aspectes culturals fonamentals en una societat, baix el meu punt de vista.

– Què n'opines, Joan, dels concursos?
(Continua a la pàgina següent)

JOAN BARCELÓ CERDÀ

En Joan Barceló té 21 anys i és estudiant de Filologia Catalana a la UIB, col·laborador de Bona Pau i molt aficionat a la literatura i a la poesia.

– Joan: com va esser que et decidires a participar?

– M'agrada escriure i fer poemes. Tenia l'oportunitat de participar a un concurs al meu poble i no vaig voler perdre-la. Això sí, no em vaig decidir fins al darrer moment a entregar l'obra. Vull fer constar també que ho faig perquè em resulta agradable; basta dir que fa tres anys que hi participo i mai havia guanyat res. A més, no ho faig pel premi, sinó perquè m'agrada.

– Conta'ns un poc l'argument del conte, Joan.

– Hi ha dos protagonistes adolescents; un masculí i un altre femení. L'obra està narrada des del punt de vista de na Mirèio, la co-protagonista femenina. Aquesta té discapacitats físiques i és orfe de pares i està locament enamorada d'en Guilhèm, el co-protagonista masculí. Aquest duu una vida dissoluta i disbauxada, plena d'excessos, alcohòlic i pervers; arriba a tenir relacions amb prostitutes i na Mirèio només pot resignar-se a observar els plans d'en Guilhèm. Tot té relació amb l'estiu com a símbol afrodisíac natural. D'aquí les diferents delacions sexuals d'en Guilhèm, qui finalment decideix assentar-se i es casa amb na Jacqueline.

– Què vols transmetre amb l'obra?

– Amb això vull dir que a l'obra hi ha incloses deliberadament una sèrie de barbarisme comesos per na Mirèio degut a la cegada d'amor que té cap a en

Guilhèm. La co-protagonista femenina no té gens d'esment a la narració.

– Identificaries la joventut actual o part d'ella amb la personalitat i manera de viure d'en Guilhèm?

– En gran part, sí; ja que tenim una edat en què pensam més en relacions esporàdiques, sexualment parlant. Amb això vull dir que la joventut pensa més en el sexe que en l'amor: s'enamoren d'un cos i no d'una persona. Però una vegada entesa la química de l'amor se solen assentar.

– D'on ve el títol de l'obra "Un cor amb ales"?

– Ve dels continus viatges que realitza en Guilhèm. Aquest és fotògraf i viatja a Grècia, a Rio de Janeiro... D'aquí el títol "Un cor amb ales".

– Què opines, Joan, que a un poble com Montuïri es realitzin concursos d'aquest tipus?

– Crec que és totalment positiu, i més enguany que s'ha fet també a nivell local. Això sí, trob que s'haurien de fer dues categories: una per als al·lots de fins a 15 anys, per exemple, i una per als majors. Així participaria més gent. Els premis no importaria que fossin més, es podrien repartir. Finalment voldria manifestar el desig que es continuï fent aquest concurs i anim la joventut de Montuïri que hi participi, que no s'intimidi pel complex de no saber escriure.

JOAN SOCIAS FIOI

L'altre premi, el tercer, fou donat a Joan Socias Fiol. Com hem indicat abans, en Joan estudia tercer de BUP a

Joana Maria Gomila Garau, una jove llicenciada en filologia anglesa, opina sobre la joventut actual

Reservada i prudent quan contesta a les nostres preguntes, na Joana Maria Gomila Garau és d'un temperament despert. Dóna la sensació que podria opinar més extensament sobre el que hem parlat, però ella calla més del que diu. No s'atreveix a fer afirmacions o comentar situacions per no donar una nota negativa dels temes tractats. Un poquet inhibida davant certes preguntes.

Molt ocupada. L'entrevista l'hem feta a contrarellotge. L'esperaven feines pròpies de la carrera que acabà fa un any. És llicenciada en filologia anglesa per la Universitat Central de Barcelona. No li preguntàrem l'edat però per les dades li calculam uns vint-i-tres anys. Pot dir molt bé que en té devuit i la creuran igual. El seu aspecte és molt juvenil però quan s'expressa ho fa com una persona d'una certa maduresa que té experiència. Són constants les seves disculpes quan ha de donar l'opinió que li demanam. Per dos motius: Un, perquè hi ha veus més autoritzades, segon ella, per parlar del tema; i l'altra perquè no voldria ferir involuntàriament cap institució o persona. Nosaltres tampoc. El

que hem dit abans: La discreció i la prudència la caracteritzen.

Té dos germans majors que ella: en Tomeu i na Francisca. Els dos també amb títols universitaris. Nasqué a Montuïri.

Asseguts, na Joana i l'entrevistador, al voltant d'una taula ampla dins una sala d'estar del seu domicili, els ulls de l'entrevistada reflexen interrogació.

– On començares i on has desenvolupat els teus estudis, Joana?

– Les primeres lletres les vaig aprendre a les Escoles de Montuïri fins que vaig passar a l'Institut "Maria Antònia Salvà" de Lluçmajor. Des d'aquest Institut, a la Universitat Central de Barcelona, on hi he estudiat cinc anys.

Breu i concisa es va tranquil·litzant.

– T'agrada viatjar?

– Sí; però degut als estudis he hagut de limitar els viatges de plaer.

– On has viatjat?

– Dins el Regne Unit, Anglaterra, Escòcia, i Irlanda del Nord, a Belfast, concretament. En total uns quatre mesos en distintes ocasions degut als estudis. També he estat a París. Així mateix he

conegut certes zones d'Espanya.

– Ens pots dir per ordre de prioritats les teves preferències en quant a literatura, cinema, teatre i música?

– Jo diria que per l'ordre següent m'agraden molt: el cinema, la literatura, el teatre i la música.

– Quins tipus de films són els que t'agraden?

– No les grans superproduccions. Més bé el cinema d'autor, de missatge i de baix pressupost. M'interessa el missatge humà del film.

– En quant a la literatura, pots dir-nos alguns autors del teu gust?

– Maria Barbal i Mercè Rodoreda, en català. Mendoza i Vargas Llosa, en llengua castellana.

– Havent estudiat literatura anglesa, tendràs alguns autors preferits en aquest idioma?

– M'encanten Oscar Wilde i James Joyce.

– Podríem allargar-nos amb el teatre i la música, però ens manca espai.

– Si et sembla tocarem un tema actual: Com s'explica el que havent-hi tants de joves que estudien al nostre poble s'hagi presentat tan poca gent al concurs Juvenil de Conte Curt Sant Bartomeu?

Un somriure de circumstàncies apareix a la seva cara

– Tal volta no s'han presentat per por de no arribar a l'altura corresponent. Tal volta per manca d'informació. Ten en compte que solament s'ha publicat la convocatòria damunt *Bona Pau*. Hagués estat molt important divulgar-ho un poc més, en cartells grossos a l'Ajuntament, pels cafès... per tot arreu del poble i ben visible. És la meua opinió personal.

– Continuem amb la joventut. El nostre poble sempre s'ha distingit per la seva joventut inquieta i molt tirada per endavant. Es considera que és un fet el que aquest esperit ha anat minvant. A què és degut això?

Està molt seriosa quan contesta.

– És possible que a la gent jove ens faci per la feina que du organitzar grups

PRESÈNCIA JOVE

(Ve de la pàgina anterior)

sos, com aquest, que es fan per promoure la cultura entre la joventut?

– Crec que és molt positiu si s'hi participa; ara que s'ha aconseguit, que el concurs de Conte Curt Sant Bartomeu s'ha consolidat com a tal, s'hauria de promoure més la participació entre el jovent. Per altra banda voldria afegir a allò que ha dit en Joan Barceló, de fer dues categories a nivell local. S'haurien de tornar posar en marxa les publicacions a *Bona Pau* dels al·lots des de les Escoles. Això anima molt i agrada, tant al qui ho fa com al qui ho llegeix.

Enhorabona a tots dos pels premis aconseguits. Per part nostra només ens resta donar-vos les gràcies i també donar-vos ànims i suport en les vostres creacions literàries.

Antoni Mesquida

culturals i que funcionin. No ho sé. És ver que des dels quaranta als setanta hi havia més inquietud cultural dins el poble, però no puc opinar, no he analitzat les causes! De totes maneres fa poc temps s'ha fundat un grup jove que pot fer molta feina culturalment parlant: "S'Ortiga".

- Parlem de "S'Ortiga". Que ens pots dir d'aquest grup?

- Que pot esser (és) molt important com he dit. Està obert a tothom. Si els joves no es cansen tenim un fet positiu. De moment han organitzat alguns actes molt interessants i editen una revista -actualment de periodicitat irregular- però molt atractiva. Esper que la marxa sigui ascendent.

- Ho esperam de bon de veres; és necessari si volem estar al nivell que toca, però continuem amb el tema. Si els joves de fa anys, durant el règim d'opressió que visquérem, foren capaços de fundar i fer funcionar unes vetllades culturals periòdiques, un cine club, un club d'esplai... per què els joves actuals amb més mitjans al seu abast i en completa llibertat, els costa tant organitzar-se? Llavors havien de lluitar contra corrent i avui tenen més facilitats i ajudes.

La nostra interlocutora està amb els colzes sobre la taula i les mans una damunt l'altra. Les retira per acostar la cadira a la taula. Pensa la resposta breument.

- Bé. Jo diria que essent els joves d'últims de la dècada dels quaranta fins a fregar els vuitanta, una gent amb iniciativa, les circumstàncies actuals no són les mateixes. Dins la joventut d'avui hi ha un fet molt singular: No hem hagut de lluitar per res. Els nostres pares ens han donat el camí tot aplanat. Ho hem tingut més fàcil que les generacions anteriors, estam o hem estat encotonats, valgui l'expressió, i la comoditat du la comoditat. Els nostres pares ho passaren pitjor, és ver. Tal volta no tenim la seva inquietud perquè sempre hem conegut i només hem viscut dins la societat del benestar. No hem tingut restriccions de cap tipus.

S'atura de parlar breument i afegeix:

- Si no tens res, cerques. Aquesta fou tal volta la reacció dels joves del passat.

- Però alguna aspiració o alguna inquietud tendreu per treure a llum. És

una de les característiques dels joves.

- Sí, és clar. Però les nostres inquietuds individuals les exposam davant una sola persona amiga, de molta confiança o dins un grup molt reduït i en algun moment molt especial. És possible que la joventut nostra, l'actual, aspirem a qualque cosa que ens ompli, personalment, confiant en continuar o poder seguir amb el ritme de vida actual. Però tot s'acaba. Quasi segur que arribarà un temps o alguns moments crítics en què hauré d'afluixar. Tal volta no ho tendrem tan bé en el futur. Tenim tanta llibertat que no veim els problemes que ens enrevolten i... hi són.

Fa una pausa breu i puntualitza:

- Estic opinant d'un mode general, molt personal; tal com ho he viscut i ho observo. No em faig portaveu de ningú. Em limito a contestar amb comentaris a les preguntes que em fas.

- Hi ha tantes coses de què parlar que no acabariem mai i l'espai de què disposam no dona per a més, però, per exemple: Què s'ha fet de "Ràdio Murta", un espai cultural d'un impacte profund dins el nostre poble?

- És una llàstima que s'hagi abandonat una oportunitat com aquesta. Només puc dir això.

- Ens has de disculpar, Joana, del mode en què transcorre l'entrevista. No volem responsabilitzar-te a tu ni a ningú d'aquest estat de coses. Només et demanam el que es pregunta també un gran sector del nostre poble. Passem endavant. Què ens fa falta al poble?

- Un grup que organitzi activitats per als nins, des de campaments fins a tallers entre altres activitats.

- Què opines de la societat actual?

- Que és molt consumista i un tant egoista. Pensam molt en només fer els nostres comptes. No vivim el temps dels nostres pares i padrins. Ens manca solidaritat. En quant als joves he de reconèixer, repetesc, que ens agrada la comoditat, però no tot és negatiu en nosaltres. Sé de gent jove que d'un mode molt discret, però també actiu a pesar de passar desapercebut, pren part amb moltes activitats socials per al bé comú.

Entra la mare de na Joana dins l'habitació (estava prop, fent feina) per fer-li una comanda. Ha estat un petit descans per l'entrevistada i l'entrevistador immersos dins el nostre tema.

- Acabarem amb unes quantes preguntes ràpides, Joana. T'estimes més estar tota sola o acompanyada?

- Depèn de les circumstàncies, però generalment preferesc estar en companyia.

- Una nota dins el món actual que et doni optimisme?

- La inquietud que comença a despertar-se pel tema ecològic, pel respecte a la natura, sobretot entre els nins. Vertaderament això sí, em dona optimisme.

El qui subscriu lamenta que na Joana hagi hagut de contestar i suportar els interrogants a què ha estat sotmesa amb un temps relativament curt. Hem estat tal volta massa inquisitiu, però la joventut és el nostre millor tresor i ens preocupam per ells. Repassant després l'entrevista, l'autor se n'adona que totes aquestes preguntes i moltes altres s'haurien d'haver fet dins un grup representatiu i amb més temps. Et demanam disculpes, Joana. Jo personalment.

Miquel Martorell Arbona

**Amb aquestes targetes
cada compra és un regal**

Es desitja adquirir tota la finca de Son Fornés i continuar les excavacions en el poblat talaiòtic

El Club Rotary hi està interessat i donaria suport a l'empresa

Existeix un ferme propòsit de fer del talaiot prehistòric de Son Fornés un lloc digne i prosseguir-hi les excavacions fins arribar al total aclariment de la vida i emplaçament de la població que antigament hi vivia.

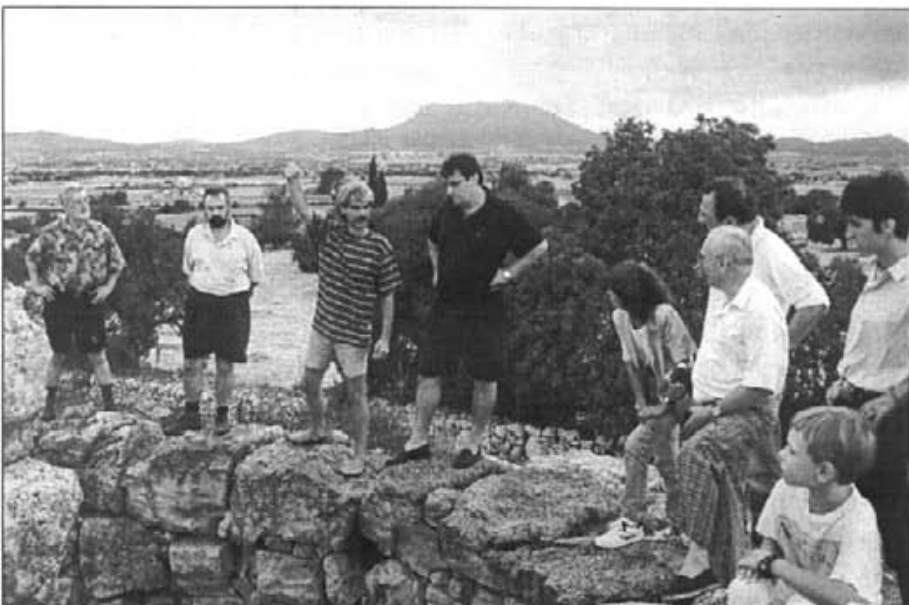
Fou una determinació presa el primer dissabte del passat agost quan allà s'hi reuniren amb el batle i el regidor de cultura una vintena de persones components totes elles del "Club Rotary Palma Almudaina", les quals, sota el guiatge, orientació i corresponents explicacions de l'arqueòleg director de les excavacions, Vicenç Llull, anaren recorrent les diferents edificacions, habitatges, excavacions i probable emplaçament d'altres habitatges encara no explorats a fi d'obtenir un coneixement "in situ" del conjunt del poblat talaiòtic, tot de cara a una posterior ajuda i recolzament de dit poblat.

El "Club Rotary", del qual enguany n'és president el montuïrer Gabriel Sampol Mayol, té per finalitat prestar ajuda a un projecte, ja sigui de tipus formatiu, benèfic, cultural o d'ajuda material i humana, com fou el darrer de donar suport al "Projecte homo".

Enguany han orientat la seva actuació de cara a donar assistència a un fet cultural. I fou per això, tot i essent president un montuïrer que han decidit bolcar la seva actuació damunt el talaiot de Son Fornés després de considerar-lo, segons paraules de Vicenç Llull, com el possible fet històric cultural prehistòric més important en temps passat, no sol de l'illa de Mallorca, sinó de tota la Mediterrània.

El "Club Rotary" tenia previst en un principi obrir un nou accés al talaiot pel costat dret de la finca, anant-hi; però davant les explicacions de l'esmentat arqueòleg, que per allà possiblement s'hi troben altres restes interessants, ja que es preveu que el poblat sia molt més extens del que s'ha excavat, s'ha oblidat aquesta primera actuació i es dirigiran les energies cap a una altra vertent del mateix talaiot.

És de suposar que el poblat talaiòtic arribi, per una part, fins a la carretera i encara passi més enllà, i per altra fins a les actuals cases de la possessió de Son Fornés, deia Vicenç Llull. I fou per això

Els membres significatius del Club Rotary escoltaren detingudament les explicacions que els donà l'arqueòleg Vicenç Llull abans de prendre determinacions

que Gabriel Sampol afirmava la necessitat que el mateix arqueòleg delimités l'extensió del poblat, cosa que avui en dia es podria saber amb més o manco exactitud mitjançant satèl·lits informàtics, dels quals ja se han emprat en arqueologia, ja que mitjançant ells es pot interpretar la composició de les diferents capes del subsòl. El mateix Llull, contínuament està en contacte amb Brusel·les i amb diferents universitats centre-europees, a les quals ja els ha exposat l'existència i l'abast d'aquest talaiot. *Aquestes universitats –comentava Llull– donarien suport al projecte de Montuïri. Així, tot i exposant a la Comunitat Europea tres projectes similars d'altres tants països, seria factible que es bolcassin damunt el de Montuïri, tota vegada que també li donarien suport una universitat de França i una altra de Portugal, les quals igualment compten amb projectes similars al nostre.* El mateix Llull enviarà la documentació de l'estat actual i previsions de Son Fornés a dites universitats i tota vegada que el "Club Rotary" d'aquí està agermanat amb els que existeixen a les poblacions d'aquests països, també s'insistiria que recolzassin el de Montuïri.

El projecte d'ara, del "Club Rotary", és el d'adquirir tota la finca, sempre que s'aconseguís a un preu raonable. Com

El montuïrer Gabriel Sampol Mayol és l'actual president del Club Rotary

també el de disposar del corresponent museu. Després ja es podria anar damunt un terreny segur, sense haver d'acudir a intermediaris, i cedir la finca a l'Ajuntament de Montuïri.

Aquestes serien les primers passes per poder convertir Son Fornés amb un centre cultural de primer ordre. No hi ha dubte que el procés serà llarg, però l'empresa ben bé val la pena.

O. Arbona

Cuinat de faves

Quan la majoria de la gent que vivia als pobles era pagesa de bon de veres, per conrar es feia bon ús de les xapes, xape-tes i de totes les eines de mànec. Per tant, en el conreu tradicional d'aleshores se sembraven tota casta de llegums.

Actualment quasi no se sembren llen- ties, mongetes per cuinar seques, guixes, fesols... i no m'havia adonat fins fa poc, faves; tal vegada perquè per menjar unes quantes vegades en l'any sempre n'ha- via collides.

Referent a conrar blat, ordi, cigrons, favó... no ha variat gaire la producció respecte a temps enrera, però es veu que recollir faves de bessó gros la màquina recollidora no fa bona feina i se'n sem- bren poques. En conseqüència hi ha es- cassesa, i pel que he pogut comprovar es venen a alt preu.

D'aquest llegum conec tres variants: les que es diuen *calentes*, que tenen la bajoca llarga i són les millors per menjar tendres, de bessó gros o de mul i cuitores. Aquestes darreres es diuen així perquè respecte a les altres variants tenen la pell més fina i per tant senceres són més bones de coure. Però aquesta finura més bé es degut a la qualitat del terreny on han estat sembrades, a l'abonament o a l'esment que li hauria tengut el conrador. Però sien de la casta que sien, són faves; temps en- rera el llegum més comú i despreciat.

Qualsevol de les variants esmentades, majoritàriament eren per alimentar les bísties, ja que és un llegum que conté molta proteïna i per tant és energètic. I com que el pagès ho sabia un mes o dos abans d'arribar el temps de molta feina, ja se'ls augmentava la ració perquè quan arribàs l'hora d'haver d'estirar fort a l'arada o màquina de segar, estassin en bona forma física. D'aquí ve el dit: *han de donar les faves d'enfora*, donant a en- tendre que per realitzar una feina llarga i feixuga s'han de preparar amb temps. També és bon menjar per al porcs i són bones i gustoses per menjar les persones.

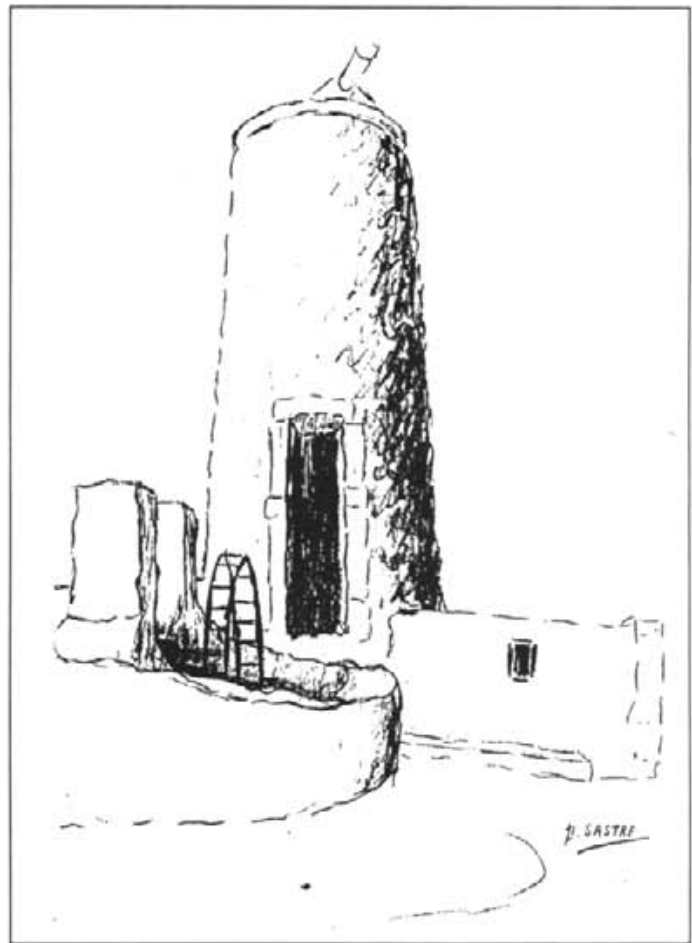
Fins no fa gaire temps, aquest tipus de llegum era sinònim de mal menjar, és a dir, el cuinat més bast, ordinari i poc apetitós. Ara es pot dir que la gent men- ja allò que desitja i a voler, però antany no era així. Dins l'àmbit rural es menja- va allò que tenien de pròpia collita, i com que collien molt de llegum, gene-

ralment cada set- mana, ja fossin fa- ves, cigrons, llen- ties, mongetes... se'n cuinava una olla gran que bas- tava per quatre o cinc dies, cuinat que cada dia el rescalfaven i en dinaven i sopa- ven. I d'entre els llegums, les faves era el plat més despreciat.

El dia 8 d'aquest mes se celebra la festa de la Mare de Déu de setembre, coneguda dins la pagesia per la *Mare de Déu del Missatges*. Els mis- satges eren els qui es llogaven per tre- ballar a les posses- sions o cases page- ses, i encara que en aquells temps no es firmava contracte —la paraula valia més que ara una firma— se sabia que per la Mare de Déu s'acabava el tracte i general- ment tant podien tornar quedar llogats allà mateix, canviar d'amo o bé anar-se'n.

Idò un dels motius pels quals es can- viaven era si en aquella possessió o casa hi havia costum de menjar moltes faves i es mudaven a un altre lloc on, per indicati, sabien que no en menjaven tantes. D'aquí ve el dit: *Fava avui, fava demà i fava tota la setmana i els diumenges per baratar ens donen fava pelada*, donant a entendre que és un menjar de poca qualitat.

I mirau per on, la setmana passada es- tava regant un redolet d'hort on hi tenc a més d'altres hortalitzes, un solquet de blederes i un de mongeteres, i vaig pen- sar que les bledes diuen molt bé cuina- des amb faves senceres, i les mongetes tendres amb faves pelades. I vaig dir a la meva dona que em vendria de gust un dia menjar faves cuinades senceres amb bledes i la setmana vinent, pelades amb mongetes. Però com que enguany no n'havia sembrades, no en vaig collir i per tant, per fer *sa vega* vaig anar a la botiga a comprar-ne, i de mig quilo jus-

Molí d'En Bernat Clar Dibuix de Catalina Sastre

tet em feren pagar 155 pessetes, o sia a 310 el quilo.

Vaig romandre un poc sorprès perquè em pensava que valdrien manco que l'arròs o els fideus, els quals es venen a un centenar de pessetes el quilo i encara sé que més selectes es venen a 400 pes- setes el quilo.

Venint de comprar dites faves, quan vaig arribar a ca meva baix del portal vaig trobar un catàleg de propaganda d'un important hipermercat i veig: "oferta de pollastre a 239 el quilo i ous a 139 pessetes la dotzena" i no hi havia oferta de faves.

Vaig pensar: ara les coses de menjar si que s'han capgirat. Un temps, el pollas- tre i els ous eren per menjar les festes o dies assenyalats perquè valien molts de doblers, i les faves, per menjar els dies feiners, perquè en valien pocs. I actual- ment si no en sembram i en vista de l'alt preu de les faves, sols podrem menjar- ne les festes o qualche dia assenyalat, perquè si en menjam molts de dies la butxaca es ressentirà. Avui és més econòmic menjar pollastre i ous que no cuinat de faves.

Sion Nicolau

Bona collita de cereals a Montuïri Enguany se n'han obtingut unes 2.000 tones

L'anyada de cereals a Montuïri enguany es pot xifrar al voltant de les 2.000 tones, una collita que malgrat esser important, encara ho hauria pogut esser més de no haver estat per les circumstàncies climatològiques adverses que es donaren a finals de la primavera.

Cal esmentar que la minva que hi hagué fou degut, sobretot, a no haver granat bé el blat. Hi havia, és cert, unes bones espigues, però el fet de la deficiència a l'hora de granar s'ha d'atribuir al mateix gra, ja que aquest era més lleuger i tenia, per tant, manco pes específic.

Per als qui desconeixen en què consisteix el pes específic els direm que dit pes específic s'obté en pesar un litre de gra. El pes del litre de blat de pa ha de ser de 750 grams i el de blat de força, de 780. En canvi, el d'ordi sols és de 650 grams per litre. Aquestes són les mides "estandard" de la Comunitat Europea.

Enguany la majoria d'ordi sols ha pesat entre 500 i 550 grams per quilo; al-

guns han arribat als 600 ò 620, però quasi en lloc ha arribat al pes de 650 grams. Per tant la qualitat de l'anyada d'ordi ha estat xereca. En canvi la del blat ha estat gairebé normal. El pes específic del blat ha envoltat els 620, el de pa i de 730 el de força. En algunes terres la mida ha estat bona.

Degut al goixar favorable hi ha hagut pes i quantitat, però ha mancat la qualitat. En canvi l'any passat, que no va goixar i un gra va fer sols una espiga i petita, el pes específic fou quasi normal, quan l'anyada fou possiblement la més dolenta del segle. Per altra part, enguany, degut que el sembrat estava agegut, les collidores empraven més temps per a la recollida i s'espanyaven moltes espigues i també quedava molt de gra escampat pels terrenys, sense recollir. Enguany també, a causa de les aigües

tardanes, no es va poder començar d'hora i es va endarrerir la collita, tant és així que fins a la darrera quinzena d'agost no es va acabar a les terres del nostre terme.

Les dues germanes "Roca", na Joana Aina (a l'esquerra) i na Coloma Nicolau Garau quan rondaven els vint anys. La primera es féu monja de la Caritat.

Carta al director Un clot perillós

Senyor director de *Bona Pau*:

Des de fa més de cinc anys, just a l'enllaç del camí de s'Amarador amb la carretera de Pina, hi ha un clot que quan començà a fer-se haguessin bastat dues senalles d'asfalt per tapar-lo i ara ja s'ha fet tan gros que n'hauran de menester una camionada.

Essent un camí curt -gairebé de mig quilòmetre- i d'enllaç de les dues carreteres que van des de Montuïri a Pina (la PM-320 amb la PM-3201), hi ha prou trànsit, majoritàriament de maquinària agrícola i de gent montuïrera, i tota vegada que el *clotarro* està a la vora de la carretera i a la part exterior d'una corba, és molt perillós.

Esperarà l'Ajuntament arreglar-ho quan, a conseqüència del sotrac, haguem de lamentar un greu accident?

Esperem d'aquest escrit bona resposta i que prest es posi remei a tal perillós defecte.

S. Nicolau

Seguridad y Limpiezas, S.A.

Gremio de Tejedores, 34 (Pasaje)

Tlfs. 29 50 92 - 29 50 66 - 20 63 11

Pol. Son Castelló

07009 Palma de Mallorca

Maria Arbona Ginard «Patrona», la padrina de Montuïri

Als 96 anys recorda detalls de la seva infantesa i costums en desús

Fou un motiu de plaer el poder conversar amb la persona de més edat de Montuïri, en aquest cas Maria Arbona Ginard, una dona que el més passat va complir 96 anys, ja que la data del seu naixement és el 14 d'agost de 1900. I el dia de la festa a la vellesa, el passat 18 d'agost, li reteren especial homenatge per tal motiu.

Madò Maria "Patrona" (que és com ella vol que li diguin i no "Redona" com molta gent li diu) es conserva en un acceptable estat físic i amb lucidesa mental. Passa moltes hores asseguda a ca seva. És viuda de Bartomeu Amengual Amengual des de fa més de mig segle, si bé els seus fills i nores cuiden molt bé d'ella.

Pel que fa a la seva vida passada es pot dir que s'ha desenvolupada com la de la majoria de les dones de la seva edat. Quan era nina va anar a escola a Ca Ses Monges, però quan encara era petita ja la posaren a treballar. La seva mare sostenia que els al·lots necessitaven saber més lletra que les nines. Fou per això que des de ben petita els seus pares l'enviaven a jornal a Meià per aplegar ametles. Ella era germana de sis: quatre nines i dos nins, i d'entre tots, la quarta.

En aquesta xerradeta que poguérem sostenir amb ella encara recordava aquells temps que a Montuïri no hi ha-

via electricitat i a les cases s'havien de valer de llums d'oli i de petroli.

– Quan posaren l'electricitat –deia– estàrem tots molt contents, fins i tot botàvem. I això que dins la casa sols teníem dues "bombilles" amb un fil d'electricitat llarg per poder-la traslladar d'un lloc a l'altre.

No ha sortit mai de Mallorca, però a Ciutat sí.

– De petita –continuava– em llogaren a ca uns senyors i un dia horabaixa, quan vaig arribar a Montuïri, en davallar del tren, vaig sentir tocar de mort: era per al meu pare. Allà mateix em vaig posar a plorar.

Però, per altra part, recorda les festes de Sant Bartomeu, quan ella era jove.

– Al balls quasi sols es ballava de lliis –deia– i si qualque vegada qualcuna ho feia d'aferrat la mare ens renyava.

També recorda molt bé els Cossiers i les corregudes que hi havia en Es Dau, uns ho feien a peu i els altres amb bísties.

Al llarg del seu matrimoni madò Maria va tenir tres filles, i dos fills si bé la primera, una nina, va morir als 7 anys, quan encara no havien nascut tots.

– Però abans, quan ens casàrem –segons ella– consider que férem una bona festa, perquè a ca nostra hi hagué confits, galetes, suc i fins i tot xampany per als que hi vengueren.

Pel que fa a la salut, madò "Patrona" fa dos anys que va estar molt malalta, però es va recuperar i ara viu com una dona de la seva edat. Volguérem saber les esperances o desitjos que tenia d'arribar als 100 anys i ens contestà:

– No, perquè sols don feina als joves.

Encara, però, no se li ha oblidat una anècdota de quan era petita i ens volgué contar. Freqüentment el seu germà Pere feia bromes i deia als germans quan estaven dinant:

– Calla, deia en Pere, ara passa un carro de foc (un cotxe). Tots corríem a veure'l –deia madò Maria–, però quan tornàvem ell ja s'havia fotut tot el plat de peix i encara es posava a riure.

Quan deixàvem la casa el seu fill Joan ens demanà que transcrivíssim aquesta glosa dedicada a ella:

*"Que molts d'anys, salut i pau,
que visquem amb alegria,
tant si és fill com si és filla
es deure tots el tenim,
de servir amb alegria
s'única mare que tenim".*

O. Arbona

música bar

Ca Na Poeta

Carrer Major núm. 7 • Telf. 64 65 29 • Montuïri

El puig de Sant Miquel i l'Orde del Temple

L'any passat al número 513 de *Bona Pau*, la senyora Catalina Ferrer i Verger publicà un article sobre la possibilitat que el puig de Sant Miquel de Montuïri hagués pertangut als templers i que aquests haguessin edificat el primitiu oratori damunt les restes d'un santuari prehistòric.

Li vaig prometre una segona part o continuació ampliant alguns conceptes i ara ha arribat el moment.

MONTUÏRI I ELS TEMPLERS

És ben sabut que pel Repartiment fet entre Jaume I i els guerrers que el seguien a la Conquesta de Mallorca, l'Orde del Temple rebé mig terme d'Escorca i mig terme de Pollença —que comprenia també part d'Alcúdia— així com a Ciutat l'almudaina de Gomar amb totes les terres i cases que encara ara la rodegen, la zona compresa entre el puig de Sant Pere i el Born, altres cases i molins a prop de la porta de Santa Margalida, i l'alqueria de s'Aranjassa.

El que ja no és tan recordat és que —a més— en el districte o juz islàmic de Montuïri, que comprenia aproximadament els actuals termes municipals d'Algaida, Montuïri, Lluçmajor i part del de Campos, també tengueren propietats, així com a Petra-Vilafranca, Campanet-Búger, Inca, Sóller, Felanitx, etc.

Concretament, a l'actual municipi de Montuïri consta que tengueren sis alqueries i un rafal, si bé en totes aquestes possessions només en sabem el nom d'una: Mianes, llavors molt més extensa que no és ara.

ELS SANTS GUERRERS

A la mitologia egípcia, fa 5.000 anys, ja podem trobar Horus —déu celestial— vestit com un soldat, a cavall, i matant amb una llança Seth —déu infernal—, representat aquí en forma de cocodril.

A Mesopotàmia i a Egipte eren abundoses les serps i, per tant, no és estrany que formin part de les seves cultures, a vegades com a representacions del Mal, però generalment com a déus favorables i forces benèfiques o protectores. D'aquí passarien a Grècia i a Roma: Esculapi, Cronos, Artemis, Mercuri... van acompanyats de serps; els agathodaimós eren serps o dracs alats considerats com a

protectors de la llar.

A l'estatuària romana es representa l'emperador a cavall trepitjant els enemics; així podem veure Trajà, vencedor dels dacis l'any 107 i Galeri l'any 300.

L'emperador Constantí, que el 312 liquidà una guerra civil i el 313 proclamà la llibertat religiosa afavorint el Cristianisme, també s'agradà de fer-se representar d'aquesta manera, bé com a triomfador dels seus enemics o bé com a vencedor del paganisme. A les monedes, element que tant ha influït l'art per la seva perdurabilitat, fàcil transport i multiplicitat, es veu l'emperador Constanci II (317-361) matant una serp, i en temps d'Aeci la serp té el cap d'home i representa Àtila derrotat (any 415).

Després, Valentinià II, emperador d'Occident, i Marcia, d'Orient, feren monedes d'or on es representaven a cavall matant Àtila, en forma de serp, amb una llança acabada en creu.

El Cristianisme adaptà la paràbola del vencedor i el vençut: Crist i el Diable; les Virtuts i el Vicis; la Immaculada i la Serp; etc.

Aquest animal, símbol de l'Enemic (Gènesi, 3, 1-5 i 14-15) i tan ben considerat pel paganisme i els gnòstics, fou el cap de turc a la representació de la lluita entre el Bé i el Mal.

Així sorgiren els sants guerrers, començant per Sant Miquel i seguint per Sant Sisinni, Sant Teodor, Sant Menas, Sant Demetri, Sant Mercuri, Sant Procopi, Sant Nicolau, que cavalca vestit de bisbe i, sobretot, el més universal, Sant Jordi, que tant recorda el mite d'Andròmeda, Perseu i Pegàs.

Fins i tot sorgiren representacions localistes, com Sant Millà de la Rioja, que cavalca i lluita vestit de monjo i el Sant Jaume de Galícia, invenció plàstica del segle XII, en què el Dimoni, el bàrbar o la serp són substituïts per un moro.

SANT MIQUEL

A l'Apocalipsi de Sant Joan Evangelista —patró dels templers— és el capità general dels exèrcits celestials que lluiten contra el Dimoni. Així fou considerat el protector dels papes en general i de l'Església en particular.

Quan els bàrbars iniciaren la caiguda de l'Imperi és quan més força adquireix

la seva devoció, puix era —per anatomàsia— el protector dels fidels cristians.

Carlemany, que es considerà el restaurador de l'Imperi Romà d'Occident, divulgà son culte entre les masses rurals, encara poc cristianitzades, aixecant-li esglésies damunt les runes dels temples de les muntanyes dels déus romans, gals i celtas (Mercuri o Hermes, Odí o Wotan, Lug...).

A la península ibèrica, ocupada només en part per Carlemany, trobam temples dedicats a l'Arcàngel a les muntanyes d'Astúries, Lleó, Navarra, Castella la Vella i el Pirineu Català. Així són famosos Sant Miquel de Lillo, Sant Miquel d'Escalada, Sant Miquel d'Excelsis, Sant Miquel de Izaga, Sant Miquel de Miravalls, Sant Miquel de Pedroso, Sant Miquel de Cuixà, Sant Miquel de Fai...

Ens resulta particularment interessant el d'Excelsis, a la serra d'Aralar, puix, segons l'etimologia, son nom provindria d'"ara coeli" o sia "ara o altar del cel", i hauria substituït un antic culte a un déu primitiu, puix a Sant Miquel de Montuïri també sembla haver-hi —encara hi és— un antic altar pagà en forma de gran taula monolítica ovalada.

*Josep Segura i Salado
Comenador Sagrat del Soberà i Militar
Orde del Temple de Jerusalem*

Bibliografia:

Joaquim Mª Bover: *Pobladors de Mallorca*. (Biblioteca Balear, volum XI). Palma, 1947, p. 176-182.

Juan Vich i Salom / Juan Muntaner i Bujosa: *Documenta Regni Majoricarum*. Palma, 1945, p. 266.

Pablo Cateura Bennàsser: "Mallorca y la política patrimonial de la Monarquía en el siglo XIII i primera mitad del XIV", a *Estudios Baleàrics*, núm. 6. Palma, 1982, p. 106-112 i 126-129.

P. de Montaner: "Las franquicias de una baronia mallorquina: "Sant Martí d'Alanzell", a *Bolletí de la Societat Arqueològica Lul·liana*, tom. 45. Palma, 1989, p. 313.

Carlos Cid Priego: "El caballero i la serpiente, iconografía y origen remoto de una miniatura singular del "Beato de Girona", a *Anals*, volum XXX. Girona, 1988-89, p. 120-139.

Julio Caro Baroja: "El culto i la leyenda. San Miguel de Excelsis", a *Príncipe de Viana*, any LVI, núm. 206. Navarra, 1995, p. 1079-1083.

Un capellà amb mal geni (1714)

Avui contarem la història d'una brega entre un capellà de Montuïri i el notari de la vila. El motiu és d'allò més corrent: qüestió de duros. El reverend Miquel Manera amenaça amb un bastó al notari Bartomeu Gallard al mateix temps que li profereix insults, alguns bastant forts tractant-se d'un capellà.

Com podeu suposar, l'interès històric del document no és molt, però si ens serveix de passada per parlar una mica de l'administració de justícia d'un temps. Al contrari que l'actual que és única, fins el segle XIX la justícia era estamentària. És a dir, un capellà mai era jutjat per la justícia ordinària, sino per la pròpia religiosa. Una mostra d'això és que la primera part de l'escrit va dirigit al Sr. Procurador perquè doni notícia dels fets al Bisbe. La segona és la versió dels fets contada pel rector de la vila al Sr. Vicari General i la tercera part és l'explicació que dona el presumpte agressor també amb el mateix destinatari i, és aquest el que resol la sentència recluint al prevere a ca seva.

A l'igual que els religiosos, els cavallers i nobles tenien també la seva pròpia administració de justícia.

A l'Illm. Sr. Procurador

Don avís a V.S. Ima. que avui 2 Agost 1714 quan avui anava a la meva era prop de les tres de la tarda per fer estotar el gra que aquest dia havíem batut, m'ha envestit el Rd. Miquel Manera, prevere, amb un bastó a les mans dient-me que em volia atupar a causa que aquests dies passats demani doblers a Bartomeu Manera, son pare, que per rao de cens allodial fa al Molt Il. Sr. Francesc Mir, prevere i canonge, de qui som procurador, de qui ha començat a tractar-me molt mal, dient-me paraules infamatòries i que si no era sacerdot veuria lo que faria. I després m'ha fetes amenaces d'un germà seu qui prendria les raons per ell, que a més de que en un carrer públic davant moltíssimes persones ha tret ossos que estaven sepultats, per llevar-me la fama i honra de qui li he servat el respecte reverencial que se du a un sacerdot per lo que representa, puís se's atrevit a dir coses que a los seculars no apareix a bé dir-les. De tot lo qual he fet donar avís al Illm. i Rdm.

Sr. Bisbe perquè doni providència a la mateixa i a qui V.S. Molt Iltre. rest em pos a les seves ordres.- Montuïri 2 Agost 1714 lloctinent Bartomeu Gallard, not. de V.Sria. Il. en Montuïri

El Rector al Vicari general.

Esta nit passada comparagué en esta rectoria Bartomeu Gallard, lloctinent al procurador Reial d'aquesta vila, donant-me notícia perquè vos escrigués a V.S. Molt Iltra. de com ahir circa de les 3 de la tarda anant a la seva era i passant per davant la casa del Rd. Miquel Manera, prevere, sortí dit Manera pre. amb un bastó amb les mans que ja...li volia pegar per causa que aquests dies passats demanà diners a Bartomeu Manera, son pare per rao d'interessos que deu cobrar dit Gallard i que lo tractà molt mal dient-li que era un infame i moltes altre paraules infamatòries i que no era sacerdot veuria lo que faria i després li feu amenaces d'un germà seu qui prendria les raons per ell havent-hi moltes persones present i que dit...el respecte que es deu a la dignitat sacerdotal.

Perquè donàs notícia a V.I. M.S. quedant en tot a les ordres de V.S. Montuïri 3 Agost 1714, Miquel Ramonell Rector.

El Reverend Manera al Sr. Bisbe

Atenent a la instància de V.S. Istra. feta contra mi, Miquel Manera, prevere, en la vila de Montuïri, m'és estat precís escriure aquestes quatre paraules per manifestar lo que hi ha en la matèria.

Als 2 d'agost del corrent, circa de les quatre de la tarda, sortint de la casa encontre al Sr. Bartomeu Gallard, notari lloctinent de dita vila i em donà les bones tardes i jo el saludí amb la mateixa salut i després li vaig dir : senyor Barrut. Vostè que està resolt a treure mon pare i mon germà de casa? i ell em respongué per què ho deia? i que vaig respondre: Lo any passat panyorà mon pare i també aquest any digué a dit mon pare que si no el pagava lo diumenge vinent, que passaria a fer-li gastos i jo li feu de resposta que mon germà tenia ordre del Illm. Canonge de aportar-li el censal cada any en sa casa, que ell veia molt bé en acceptar-lo i li faria albarà cada any, havent referit mon germà a dit Canonge que havia tengut pendèn-

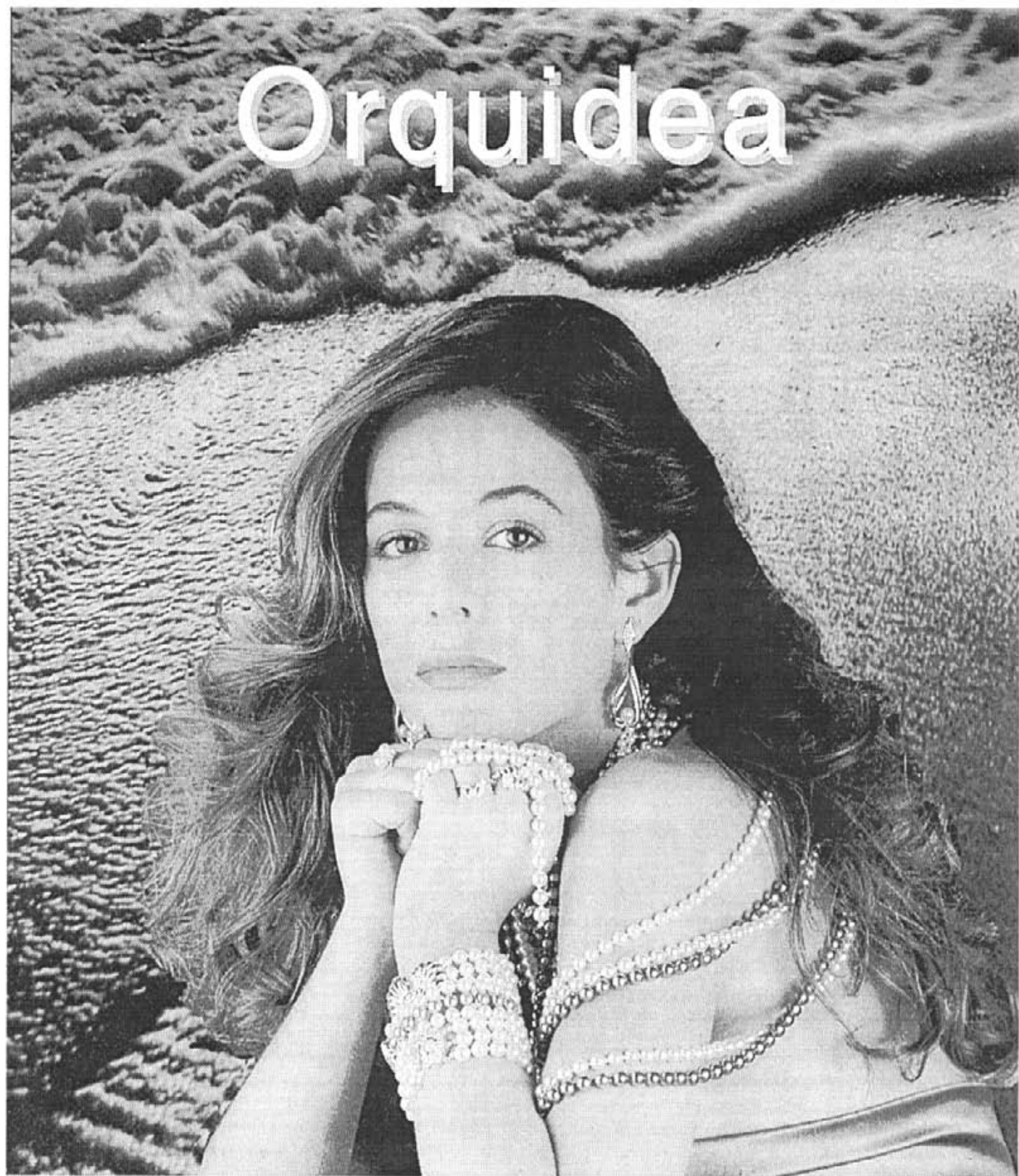
cies amb dit Gallard sobre certs actes d'esponsalis de que mon pare havia fet partit amb ell dels salaris per tres peces de vuit, les quals després d'haver-les cobrades se tardí circa mig any a entregar-

li aquells i quan los hi entregà mon pare li digué que se era tardat, perquè lo havia pagat primer i ell se mogué a majors dient-li que no hi havia res de ver de dit tracto, de que mon pare es pica molt perquè li negà la veritat i després passar a panyorar-lo i li hagueren de donar tretze peces de vuit o tretza lliures per aquest fet per lo M.P. Me. Verd carmelita i el senyor Canonge, vist això, acceptà dita suplica i després li digué que deixàs estar esta matèria per mercè i dit Gallard digué que no era ver perquè dit senyor Canonge li havia dit que cobràs i així Vs.Ms. són dos grans embustersos i jo i digué que ell era lo embustero i que havent negat el tracto dels altres no podia parlar d'embustero i després em digué que no sabia que em deia i jo li respongué: miràs lo que deia i amb qui parlava, a que feu de resposta: que jo no era capellà sino un tronxo de col i jo altra vegada li digué miràs lo que deia i que no era molt que qui perd el respecte a son pare el me perdés a mí i ell me digué altra volta: no sabia lo que em deia, responent-li jo: que ningú m'havia vist embriach i passi després per dues o tres vegades a dir-lo que era un balitra(?) i per quant jo tenia les mans lligades passa-va a parlar-me de tal modo dient-me ell després que si algú volia prendre les raons per mi, tant mon pare com mon germà que vinguessin i aquí jo vaig respondre: no volia que mon pare ni mon germà sortissin de casa i així que em llevàs de davant. I això és lo que ha passat amb formals paraules de que don relació a V.S. Illma.... - Rt. Miquel Manera

La sentència del Bisbe consta a l'expedient amb aquestes paraules: A este clérigo tráigase a casa.

Guillem Mas Miralles

Orquidea

Perlas
Orquidea®

LA FOTO DE MITJAN SEGLE

El passeig dels
diumenges
horabaixa

Ja s'acostava l'estiu de 1950 quan aquests cinc joves un diumenge horabaixa es passejaven per la carretera, prop de l'estació del tren. No hi ha dubte de la seva satisfacció, aquell dia, en el moment de plasmar aquesta instantània, que ara, quasi 50 anys després, retreim com evocació d'aquells temps inoblidables.

D'esquerra a dreta veim en Sebastià Grimalt "Niu", n'Antònia Nicolau "Volandina", na Maria Fornés "Mora", na Margalida Bennassar "Carbonera" i en Joan Verger "Municipal".

Records d'infantesa

Poema

Els dàtils de la infantesa

Record els dàtils de la infantesa,
els qui la sort els feia encarar la terra
als baixos dels fassers que, refulgents,
vorejaven el camí blanc de les cases d'Alcoraia.

Temptejava la dèbil punteria
amb pedretes recollides d'una paret serena
on regnava sempre l'heura més antiga.

Quants d'intents volaren per bellugar-los!
Poc importava que l'aspror guanyàs
a cada mastegada.

Dies sense hores, ni manetes en el rellotge
de ser nin, solament nin
sense cap ferida del passat
ni cap ànsia per les quimeres de l'endemà
d'escoltar esplendorós.

Rialles i vida en les manetes,
la maternal veu acaronant
miranda avall
i el piulet, tendra blancor,
del ninet contesta.

Es va aïllar del meu present
el dardellar els dàtils de la infantesa.

Hi ha estones de llangor on pateixen sovint
els instants de la remor suprema.

Desemparats queden, l'home i l'infant
del més dolç convit
mentre l'esperança fa del Cel
una besllum d'amor-ahir.

Lluís Servera Sitjar

(Del seu llibre "Pemes al silenci dels pins")

Gabriel Cerdà Cerdà "Badia", frare llec

Als 26 anys se n'anà a Sant Honorat i dedicà la resta de la seva vida a servir Déu.

Durant el temps que visqué a Montuïri va passar com un jove d'entre tants el qui més envant fou germà de la Congregació de Missioners dels Sagrats Cors, Gabriel Cerdà Cerdà "Badia". Havia nascut a la vila el 4 de gener de 1903 i de nin va anar poc a escola, sols el temps indispensable per aprendre a llegir, escriure i un poc de fer comptes. De nin, com la majoria dels de la seva edat, ja començava a anar a fora vila i així va continuar durant tota la seva joventut. Quan fou l'hora, anà a fer el servei militar i en retornar, altra vegada tornà al camp.

Els seus pares, Pep "Badia" i Catalina "Jugera", l'enviaven molts vegades a Sa Tanca, Son Maiol, Son Vaquer, Malesherbes i a altres trossos que conraven. No és que el treball del camp li desagradàs, tot al contrari, gaudia d'anar-hi a fer feina.

Per altra part, ell, degut a ser els seus pares uns bons cristians, a més d'anar per l'església, també anava molt a la rectoria on es trobava amb el rector Gori, com també tramà amistat amb els vicaris, Joan Bautista Munar i Pere Torrens, els qual, veient la seva bona disposició l'encaminaren cap a l'estat religiós.

No fou, per tant, inexplicable que un bon dia, sense que els seus pares s'ho esperassin, els manifestà els seus propòsits d'anar-se'n per fer-se frare. Aleshores vivien a la Plaça Vella i en Gabriel tenia dues germanes: una major

que ell, na Rosa, i una altra més petita, n'Isabel, a qui tothom coneixia per na Bet. I la mare, quan el va veure tan decidit a seguir el camí de la religió li digué: "I ara te n'ha d'anar, Biel?". I ell li contestà: "El Bon Jesús vol que me'n vagi".

La decisió estava presa. Era a finals de 1929, quan en Gabriel tenia 26 anys. Es va dirigir a peu a Sant Honorat on el rebieren amb el desig d'esser un futur membre d'aquella Congregació.

Allà va sol·licitar l'ingrés. El tengueren un temps a prova i quan el varen veure disposat i decidit seriosament, era el 25 de març de 1930, va començar el noviciat a la mateixa casa de Sant Honorat. Fou un temps de preparació que es va perllongar per espai d'un any, ja que el 26 de març de 1931 va fer solemnement la professió religiosa.

Encara que ell es va posar a la disposició dels frares que eren els seus superiors, aquests, degut a la poca preparació intel·lectual, a les seves condicions humanes i a la seva edat (28 anys), en lloc de fer-li continuar els estudis, l'enviaren a Lluc on, malgrat el seu pronunciat tartamudejar, es va dedicar a donar classes als alumnes més petits de l'escolania. Aquí cal dir que aquests al·lots quan es feren majors encara recordaven les seves xerrades sobre la devoció al Cor de Jesús.

No va estar molt de temps a Lluc, ja que successivament fou destinat a Artajona, Lamiarrita a Arizcun i Palma.

Abans d'anar-se'n, l'hermano Cerdà freqüentava molt la rectoria

A Ciutat hi va estar fins els juliol de 1949, que fou quan el tomaren enviar a Sant Honorat i allà va estar fins que aquesta casa es va tancar, en el setembre de 1951. Llavors, de bell nou fou traslladat una altra vegada a Lluc on, com a frare llec, es va ocupar de despatxar objectes piadosos als peregrins.

Així va continuar un grapat d'anys, però quan encara es trobava en la plenitud de la vida, va començar a sentir-se xacrós amb varies enfermetats, les quals foren la causa d'una prematura vellesa que li va impedir tota classe de treballs. I encara s'ha d'afegir que pel maig de 1970 va sofrir la ruptura del fèmur i així va romandre impossibilitat. No obstant fou atès amb tot mirament per espai de més d'un any, fins a la seva mort esdevenguda el 18 d'agost de 1971. Aleshores tenia 68 anys d'edat i en duia 41 de vida religiosa.

Dins la Congregació era conegut per tothom per "l'hermano Cerdà", ja que a més d'esser feel complidor dels seus treballs i molt ordenat, volia que tots exercissin perfectament el seu ofici. I fins i tot s'escandalitzava quan se n'adonava d'algun descuit. Aquest temperament li va portar més d'un disgust, però Déu el va purificar amb llarga malaltia, ja que va haver de dependre dels altres. Fou en aquell temps quan el germà Cerdà va donar proves de conformitat, i de cada dia es mostrava més amable i agraït amb tots els qui estaven al seu entorn.

O. Arbona

Nota.- Dades recollides de la seva germana Isabel i per la Congregació de MM. SS. CC.

idiomas
blazek

C/ Llinàs, 2 (Marqués de la Cenia) - Palma

Telf. 45 72 60
FAX 28 46 74

Anglès - Alemany
Rus - Polac
Castellà - Català

Professors Natus - Mini-grups

L'equip de l regional s'ha fixat la l Preferent com a objectiu d'aquesta nova temporada

Agustina Manresa, medalla de bronze

ATLETISME

L'atleta llucmajorera-montuïrera Agustina Manresa va obtenir medalla de bronze en el campionat d'Espanya Júnior de salt d'altura celebrat el passat mes de juliol a Barcelona. Va fer 1'69 metres.

XXIV TORNEIG DE LA LLUM

Les classificacions de les set categories, la relació de jugadors guardonats i resultats dels equips montuïrers a l'actual edició han estat els següents:

CATEGORIA ALEVÍ:

- Campió: Sóller
- Subcampió: Campos
- Tercer: S'Indioteria
- Quart: Olímpic
- Millor jugador: Jaume Piña (Sóller)
- Màxim golejador: Antoni Gacias (S'Indioteria)

CATEGORIA INFANTIL B:

- Campió: Algaida
- Subcampió: Montuïri
- Tercer: Beta
- Quart: Sóller
- Millor jugador: Francesc Josep Femenies (Sóller)
- Màxim golejador: Joan Josep

El president de la Federació de Futbol, Antoni Borràs, entregà el trofeu "Mosquera" al juvenil Joan Socias

Romera (Beta)

- . Montuïri, 6 - Beta, 1 (semifinals)
- . Montuïri, 1 - Algaida, 1 (final: guanyador Algaida per penals)

CATEGORIA INFANTIL A:

- Campió: Cide
- Subcampió: Platges de Calvià
- Tercer: La Victòria
- Quart: Parròquia Ramon Llull
- Millor jugador: Jeroni Castillo (Parròquia Ramon Llull)
- Màxim golejador: Tomàs Bisquerria (Platges Calvià)

CATEGORIA CADET B

- Campió: Portocristo
- Subcampió: Gènova
- Tercer: Algaida
- Quart: Montuïri
- Millor jugador: Ferran Garcia (Algaida)
- Màxim golejador: Óscar Jurado (Gènova)
- . Montuïri, 0 - Portocristo, 2 (semifinal)
- . Montuïri, 2 - Algaida, 3 (3r i 4t llocs)

CATEGORIA CADET A:

- Campió: La Salle
- Subcampió: Mallorca
- Tercer: Cide

- Quadre d'honor del XXIV Torneig de la Llum
- El proper any celebrarà les noces d'argent
- Agustina Manresa, medalla de bronze en el campionat d'Espanya júnior d'altura
- Grans i juvenils comencen la lliga aquest mes de setembre
- L'estiu vinent es faran dos campus de bàsquet "Díaz Miguel" en Es Revolt
- L'ex-seleccionador nacional Antoni Díaz-Miguel va visitar les instal·lacions esportives del poble per preparar aquestes dues estades

- Quart: At Balears
- Millor jugador: David Campos (Mallorca)
- Màxim golejador: Manolo Piñar (At Balears)

CATEGORIA JUVENIL B:

- Campió: Sant Francesc B
- Subcampió: Beta
- Tercer: Montuïri
- Quart: La Salle B
- Millor jugador: Asensi Peña (La Salle B)
- Màxim golejador: Carles Sánchez (Sant Francesc B)
- . Montuïri, 1 - Sant Francesc B, 3 (semifinals)
- . Montuïri, 3 - La Salle B, (3r i 4t llocs: guanyador Montuïri per penals)

CATEGORIA JUVENIL A:

- Campió: Mallorca A
- Subcampió: Cide A
- Tercer: Sant Francesc A
- Quart: Parròquia Ramon Llull A
- Millor jugador: Jaume Cànaves (Mallorca)
- Màxim golej.: Nacho Azcona (Cide)

PARTIT DE FESTES PATRONALS:

Montuïri, 2 - Alaró, 3

(Continua a la pàgina següent)

(Ve de la pàgina anterior)

VI TROFEUS MOSQUERA

A la inauguració del XXIV Torneig de la Llum es varen lliurar -com cada any- els trofeus Miquel Miralles "Mosquera" adreçats als màxims golejadors del CE Montuïri de la passada temporada. Aquests foren els guardonats:

- Futbol-7 benjamins: Pau Company
- Alevins: Damià Garí
- Infantils: Miquel Joan Jaume
- Cadets: Guillem Nicolau
- Juvenils: Joan Socies
- I Preferent: Josep Almansa

I REGIONAL

El Club Esportiu Montuïri vol tornar a la I regional Preferent, categoria que va perdre la temporada passada en quedar classificat en penúltima posició.

"Aquesta és la meta que s'ha proposat l'entitat; en cas contrari, la temporada serà un fracàs", va indicar la Directiva a la presentació de la plantilla.

En els darrers deu anys, el Montuïri ha militat quinze temporades a I Preferent i quatre a III divisió (1985/86, 1986/87, 1993/94 i 1994/95). El maig i juny de 1994 va disputar la lligueta d'ascens a II divisió-B amb els primers classificats de les lligues catalanes, valencianes i murcianes. Va ser l'època en què "el Montuïri va fer història".

Quatre exjugadors mallorquinistes militaran a les seves files. Ha fixat com entrenador Bernadí Palou (exjugador del Constància i ex-entrenador del Xilvar) i els jugadors Tomeu Verger (Mallorca At), Martínez (Cide i Bunyola), Pascual

Montuïri infantil, subcampió del XXIV Torneig de la Llum. Va perdre la final contra l'Algaida per penaltis

(també exCide i Bunyola), Israel (Mallorca At i Platges Calvià), Gerardo (Mallorca At i Sóller), Ribes (Sant Joan) i Ramon (Mallorca At).

Han causat baixa Magaña (Espanya), Barceló i Roig (Sant Joan) i els germans Vicens.

Queden de la passada temporada Guillem Munar, Baltasar Socies, Mateu Coll, Joan Verger, Juanjo Estrades, Gabi Sampol, Jaume Pocoví, Sebastià Canyelles, Josep Almansa, Rubén Medina, Llorenç Gacies, Jaume Mas, Tonete, Pere Ors i Jaume Alcover.

El campionat comença el dia 8 d'aquest setembre. Jugarà els partits d'Es Revolt els diumenges horabaixa, tret de les sis vegades que coincideix

amb l'encontre del Reial Mallorca al Lluís Sitjar que ho farà en dissabte

ELS EQUIPS DEL CE MONTUÏRI DAVANT LA NOVA TEMPORADA 1996/97

JUVENILS

. Categoria: I regional-grup B. Equip (12): Escolar de Capdepera, Platges de Calvià B, Patronat B, Verge de Lluç, Portocristo, Alaró, Montuïri, Rotlet-Molinari A, La Salle B, Sant Francesc B, Campos i At Balears B

. Inici lliga: 22 setembre

. Final 1ª fase lliga: 9 març. Després començarà la 2ª fase amb equips dels grups A i B (segons classificació)

. Horari dels partits: Dissabtes horabaixa en Es Revolt (sempre); diumenges a camp contrari (normalment).

. Entrenador: Àngel Prado Peinado

. Delegats: Vicenç Vaquer Verger, Joan Mesquida Pocoví i Jeroni Nicolau Garau.

. Jugadors (22):

Amengual Nicolau, Cristòfol

Amengual Martorell, Gabriel

Augusto Cabrera, David

Canyelles Ramonell, Miquel

Ferrer Ribes, Francesc

Fullana Cerdà, Bartomeu

Gomila Pocoví, Tomeu

Lladó Pocoví, Miquel

Mas Rigo, Jaume

Mateu Sbert, Joan

Mateu Sbert, Josep

Mesquida Llinàs, Joan

Miralles Martorell, Joan

Miralles Martorell, Rafel

FARINERA GOMILA

Molturació de grans de tota classe

Especialitat de farina de pa pagès,

**força, sopes, integral,
panets i panades**

Neteja de blat de sembra

Compra-venda de farines i cereals

C/ Mestre Porcel, 29

Telf. 64 60 06

Montuïri

Munar Miralles, Llorenç
 Nicolau Pizà, Guillem
 Ramonell Miralles, Jaume
 Sampol Roca, Gabriel
 Sampol Roca, Joan
 Socies Fiol, Joan
 Vaquer Ferrer, Damià
 Verger Bennàssar, Antoni

CADETS

- . Categoria: II regional-grup B
- . Equips (11): Olímpic Manacor, Barracar de Manacor, Escolar de Capdepera, Cardassar de Sant Llorenç, Vilafranca, Porreres, Algaida, Montuïri, Margalidà, Santanyí i Espanya de Lluçmajor.
- . Inici lliga: 5 octubre
- . Final lliga: 22 març
- . Horari dels partits: Dissabte horabaixa

INFANTILS

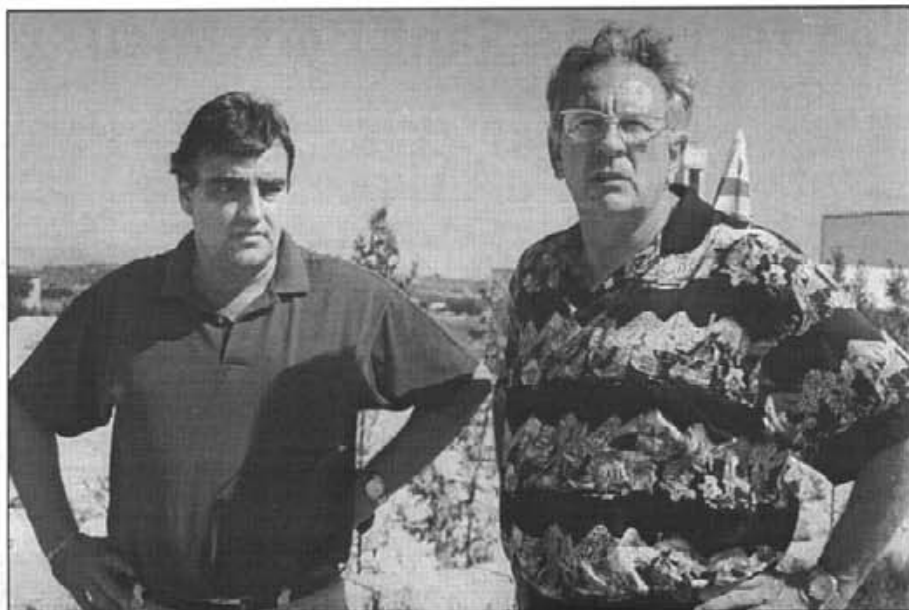
- . Categoria: II regional-grup B
- . Equips (11): Montuïri, Porreres, Barracar, Manacor, Santanyí, Badia Cala Millor, Son Servera, Cala d'Or, S'Horta, Algaida i Espanya Atlètic.
- . Inici lliga: 26 octubre
- . Final lliga: 19 abril
- . Horari dels partits: Dissabte horabaixa

ALEVINS FUTBOL-7

- . Categoria: Un sol grup a Mallorca.
- . Equips (14): Montuïri, Peguera, Mariando, Vilafranca, Espanya, Llubí, Calvià, Platges Calvià, Recreatiu Arenal, Colònia, Valldemossa Atlètic, La Porciúncula, Andratx i Felanitx.
- . Inici lliga: 5 octubre
- . Final lliga: 10 maig
- . Horari dels partits: Dissabte matí (en Es Revolt) i a qualsevol hora del dissabte (a camp contrari). Dins La Porciúncula, Espanya i Vilafranca, en divendres.

BENJAMINS FUTBOL-7

- . Categoria: Única. Grup D
  - . Equips (14): Escolar, Algaida Atlètic, Margalidà, Mariando, Vilafranca, Montuïri, Sineu, Murenc, Artà, ES Sant Salvador, Badia Cala Millor, Son Servera, Petra i Algaida.
  - . Inici lliga: 12 octubre
  - . Final lliga: 26 abril
  - . Horari dels partits: Dissabte matí, tret que el partits dins Maria i Vilafranca es juguen en divendres.
- El més vinent oferirem les plantilles dels equips que comencen la competició el mes d'octubre.

L'ex-seleccionador nacional de bàsquet, Antonio Díaz Miguel va visitar amb el batle les instal·lacions a Montuïri on se celebrarà el campus el proper estiu

Coordinadors futbol base:

Josep Mª Munar Vich
 Gabriel Matas Alcover

CAMPUS DE BÀSQUET

Antoni Díaz-Miguel, ex-seleccionador estatal de bàsquet i actual entrenador de l'equip de la màxima divisió femenina Getafe de Madrid (ex-Costa Naranja), vengué al nostre poble on va visitar el dissabte 10 de juliol les instal·lacions esportives de Montuïri (Es Revolt, Es Dau, Local Jove i Escola) per tal de preparar dos campus de bàsquet que es faran a Montuïri l'estiu vinent i destinat preferentment a joves de la comarca d'Es Pla.

L'acompanyaren el batle Joan Antoni Ramonell i el regidor d'esports, Gabriel Mates qui representaven, a més de l'Ajuntament, la Mancomunitat d'Es Pla, que és l'organitzadora dels dos campus.

Ja s'han establert les dades. El primer començarà el diumenge 13 de juliol de 1997 i acabarà el dia 20. El segon anirà des de la tarda del diumenge 13 de juliol fins al diumenge 27. La direcció serà a cura d'Antoni Díaz Miguel, qui tindrà la col·laboració de jugadors i jugadores internacionals. Es va parlar de les jugadores Venus Lacie (pivot americana), Blanca Ares (Getafe) i Natàlia Zaguskova i dels madridistes Ismael Santos i Orega. Vendrà l'àrbitre internacional, Sanchís.

Podran inscriure's a cada campus fins a 150 participants d'edats compreses entre els 8 i 19 anys. Tendran preferència els joves dels 14 pobles de la

Mancomunitat d'Es Pla, en el cas que hi hagués vacants, s'oferirien a altra gent.

Les sis hores diàries de classe es desenvoluparan en els nous terrenys que s'habilitaran al costat de la piscina d'Es Revolt. D'aquest poliesportiu s'aprofitaran, a més a més, la piscina, la pista de tennis i el camp de futbol-7 de gesta que es construirà al costat de la pista de tennis. L'estada i menjar es faran a l'Escola i, també, es podrà comptar amb el Local Jove.

Segons ens va explicar en Díaz Miguel hi haurà premis per als millors encistelladors, rebotejadors. Ilançadors de tirs lliures ...

L'horari dels participants serà el següent: 8 hores diana, 9 berenar, 10-13 classes, 13 piscina, 14 dinar, 15-17'30 descans i vídeos esportius, 17'30-19'30 classes i 21 sopar.

Els campus *Díaz Miguel*, coneguts en el món del bàsquet, tenen la col·laboració de l'Associació Espanyola contra la Droga.

CICLISME A LES FESTES

A la prova contra-rellotge celebrada durant les festes de Sant Batomeu per corredors locals hi participaren 21 ciclistes en un recorregut de 9 quilòmetres. En fou guanyador Joan Miquel Nicolau. El segon fou Jaume Gomila. I després dell i per aquest ordre es classificaren Llorenç Juani, Biel Cerdà, Pep Cerdà, Biel Miralles, Esteve Barceló, Llorenç Capellà, Miquel Fullana, Vicenç Vaquer i fins a 21.

Biel Gomila

Les festes de Sant Bartomeu: poble i comunitat

Estol de montuïreres que del 9 a l'11 d'agost assistiren a les convivències de Ruberts

Ruberts

Les convivències que vam realitzar els joves de confirmació els dies 9, 10 i 11 d'agost van ser un èxit. L'objectiu que ens vam proposar es va dur a terme. Aquest consistia en conèixer-nos a nosaltres mateixos, conèixer els altres i entendre més Déu.

El grup que vam anar-hi era format per deu al·lotes entre setze i devuit anys, totes montuïreres. Ens van acompanyar dos monitors, en Toni i na Maria, que van ser molt simpàtics i agradables.

Una cosa que ens va agradar molt fou que ens pagàrem l'estada allà amb la feina que vam realitzar-hi.

La nostra tasca va consistir:

En primer lloc ens vam dividir en grups de tres o quatre, i a cada grup ens assignaren una feina. Aquestes foren rotatives per a cada grup durant els dies que vam estar-hi. Sols feiem feina dues hores cada dia, és a dir, quatre hores en total.

Aquestes hores de treball es dividien en diferents etapes: netejàvem la casa, feiem el dinar (per cert que ens va sortir molt bo). Les hores que restaven del dia les dedicàvem a fer "dinàmiques", tant en grup com individualment. Aquestes

ens van servir per dur a terme els objectius abans esmentats. Les "dinàmiques" van ser molt difícils, ja que en tot moment havíem de demostrar i transmetre els nostres sentiments; però al mateix temps molt lucratives, perquè quan havíem dit el que sentíem experimentàvem una gran millor interior.

L'únic defecte que vam trobar-hi va ser que l'estància allà va ser molt curta.

Cal esmentar que el darrer dia totes nosaltres ens vam marcar un objectiu col·lectiu i personal, que pensam dur a terme. Per això hem organitzat unes reunions el primer dissabte de cada mes per poder conversar dels objectius que anteriorment ens vam marcar, del seu funcionament, i al mateix temps poder trobar-nos amb aquelles noves amistats que vam fer durant el cap de setmana, ja que no totes ens coneixem gaire bé. Aquest punt ens va satisfer molt a totes, descobríem que la gent no és el que sembla, sinó molt millor.

Per acabar volem animar tots els joves montuïrers a anar-hi, i també agrair els nostres monitors per l'ajuda que ens van oferir i la paciència que van tenir amb totes nosaltres.

Antònia Cerdà

La parròquia se sent satisfeta de la participació dels feels tant a les completes com a l'ofici del dia del titular, Sant Bartomeu. A part de les festes populars, les religioses també donaren sentit de poble i de comunitat.

Canvi d'hora

Enguany el canvi oficial de l'hora es farà a finals d'octubre. Pel que fa a l'hora de misses no esperarem el canvi oficial degut que a les 21 h. ja és massa fosc. El canvi l'efectuarem com altres anys: el darrer diumenge de setembre. Les misses del diumenges seran a les 20 h. i els dies feiners a les 19'30.

Curset prematrimonial

Convé que les parelles que pensin casar-se dins els propers mesos tinguin present que el 30 de setembre a Sant Joan i començant a les 21 h. hi haurà un curset prematrimonial. La inscripció la poden formalitzar a la rectoria de Montuiri.

Misses dominicals

Com anys anteriors, la missa dominical de les 12 del migdia que es va suprimir en l'estiu, a partir del primer de setembre ja es torna celebrar.

Gloses

A Sant Bartomeu

Sant Bartomeu, jo voldria que pensassi molt amb mi fins a s'hora de morir no em lleueu sa companyia; i tot es meu gust seria si Vós ho trobau així, per ninguns 'ver de sofrir moríssim es mateix dia.

Bartomeu Garcias "Mosson"

A Bernat Pizà

Jo no me cans de pensar i es meu cervell me protesta, que molts d'anys puguis fer festa amb noltros, Bernat Pizà.

Miquel Massanet "Parrí"

Demografia

Naixements

26 de juliol.- Aina Miralles Nicolau, filla de Pere i de Margalida.

13 d'agost.- Miquel Miralles Gomila, fill de Macià i de Jerònia.

Defuncions

17 d'agost.- Rafel Alcover Ribas "de Son Collell, casat, de 85 anys.

21 d'agost.- Rafel Nicolau Mascaró "des Puig Moltó", casat, de 74 anys.

Temps passat

10 anys enrera

Setembre de 1986

La Creu de Son Rafel Mas, accidentada

Un dels dies d'aquest setembre de 1986 un braç de la Creu de Son Rafel Mas va caure degut a un accident. Aleshores no es digué com va esser, el cert és que es va restaurar, si bé va transcórrer més d'un any.

25 anys enrera

Setembre de 1971

Jugadors al CIDE

Aquest mes cinc jugadors de futbol montuïrers procedents dels infantils han fixat pel CIDE de Palma. Són Jaume Bauçà Cerdà (porter), Guillem Ferrer Arbona (defensa), Llorenç Mayol Sánchez (mig), Joan Ramonell Amengual i Pau Pocoví Miralles (davanters).

50 anys enrera

Setembre de 1946

Volta ciclista a Mallorca

La VIII volta ciclista a Mallorca passà per Montuïri en una etapa que va acabar a Sant Joan. El nostre Ajuntament pel setembre de 1946 va acordar oferir una prima de 350 pessetes pel primer i una de 150, al segon. Passaren per Montuïri dia 3 d'octubre i molta gent acudí al costat de la carretera per veure els corredors. Bernat Capó fou el guanyador d'aquesta volta.

100 anys enrera

Setembre de 1896

Guerra de Cuba

La guerra de Cuba havia esclatat el 24 de febrer de 1895 i ja era a principis de setembre de 1896 quan l'Ajuntament de Montuïri acordà "entregar dels fons municipals cinc pessetes a cada soldat de Montuïri que vagi a defensar la Pàtria Cuba".

Pluviòmetre

Agost de 1996

Dia 22	0'6 litres m2
" 24	8 "
" 29	14'5 "
" 30	15'2 "
Total	38'30 "

Cuinar en casa

Musclos farcits

Ingredients

1	quilo de musclos
1 1/2	tassó de llet
100	grams de farina
1	ceba
2	ous
	pebre bo i canyella

Elaboració

Els musclos es bullen al vapor per poder-se obrir. Capolar la carn dels musclos, fregir la ceba i fer una "beixamel" amb la ceba, la farina i la llet. Posar-ho bé de sal, pebre bo i canyella. Una vegada fred, posar-hi un ou ben remenat. S'omplen els musclos, es passen per ou batut, galeta picada i es frigen.

Magdalena Cerdà Rossinyol "Magalona"

Apotecaries

Diumenges de setembre de 1996

Sant Joan	8	Ariany	22
Vilafranca	15	Montuïri	29

Noces d'or

28 setembre 1946

Antoni Garau Marimon "Prats" amb Maria Ribas Gallard "Coixa"

Noces d'argent

4 setembre 1971

Rafel Mayol Jaume "Bello" amb Rosa Manera Trobat "De ses Donades".

14 setembre 1971

Jaume Bauçà Verger "Capità" amb Catalina Mayol Garau "Xiva".

30 setembre 1971

Joan Mesquida Miralles "Serra" amb Maria Florit Roca "Mulinera"

Gloses

Als majors de 80 anys

Germans de Tercera Edat
i germanetes també:
que molts d'anys i l'any que ve
tornem an aquest rotlat,
i si cap mos n'ha faltat,
si Déu el se n'ha menat,
al Cel sia si convé.

(No pogué esser a la festa, però des d'aquí transmet aquesta glosa).

Als empleats de l'Ajuntament

Els empleats de la vila
que hi ha dins s'Ajuntament
tene set abastament
però ningú els convida.

(Quan posaven el paperí per les festes)

Miquel Massanet "Parrí"

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

BIGUES - BLOCS - RAJOLS - AÏLLAMENTS
TRANSPORT PROPÍ - PINTURES - XEMENEIES
DISSABTES MATÍ OBERT

Crta. Montuïri - Porreres, Km. 1 - Tlf. 64 66 95

MONTUÏRI

Foto de Miquel Martorell Fullana, guanyador del primer premi del concurs de fotografia (Presa des del camí de Ses Rotes)

Una immensa participació enlairà les festes de Sant Bartomeu

